

BUREAU NATIONALE VEILIGHEID

BUREAU B.

1994/XII '46 M.N.

's-Gravenhage, 27 Juni 1946.
Javastraat 68.

Not./Typ.: R/ty.

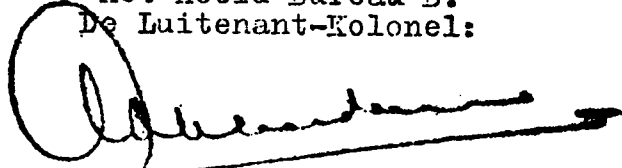
Hierbij heb ik de eer U een exemplaar aan te bieden van Overzicht no. 5 van mijn Dienst, afgesloten per 18 Juni 1946.

BUREAU NATIONALE VEILIGHEID

Het Hoofd Bureau B.

De Luitenant-Kolonel:

aan alle Politieverbindingen.

J.G. Crabbendam.

BUREAU NATIONALS VEILIGHEID.

BUREAU B.

OVERZICHT No.5.

INHOUD.

I.	Communistische Partij Nederland ("De Waarheid")	blz. 1
	1 Mei viering	
	Cultureele Bureaux	
	Verkiezingspropaganda	
	Zeeliedenstaking	
	Alg.Ned.Jeugdverbond	
	Manifest tot de studenten	
	Communistische Sportclub	
	Congres Belg.Communistische Partij	
II.	De Vrije Katheder	blz. 6.
III.	Revolutionnair Communistische Partij	blz.10.
IV.	Vrije Socialisten Vereeniging	blz.11.
V.	Rudolf Rocker Stichting (Federatie van Vrije Socialisten).	blz.11.
VI.	Eenheids Vak Centrale	blz.12..
VII.	Communistebond "Spartacus".	blz.15.
VIII.	De Polen in Nederland	blz.16.
IX.	Joego-Slaviërs in Nederland	blz.17.
X.	Sociaal democratisch Centrum	blz.17.
XI.	De indruk van den uitslag der verkiezingen in het Zuiden	blz.18.
XII.	Mijnstreek	blz.18.

. I. COMMUNISTISCHE PARTIJ NEDERLAND ("De Waarheid")

1 Mei-viering.

De C.P.N. heeft in alle belangrijke plaatsen in Nederland den 1 Mei-dag gevierd in samenkomsten, al of niet voorafgegaan door optochten, waarin vlaggen en spandoeken, welke diverse leuzen te lezen gaven, werden medegevoerd. De opkomst was over het algemeen groot, vooral te Amsterdam, waar het aantal deelnemers werd geschat op 20.000.

De voornaamste sprekers op de 1 Mei-samenkomsten waren Paul de Groot, W. van Exter, H.B. Otto, J. Snel, B. Blokzijl, L.D.E.J. Kramer, G. van Praag, C. Borst, B. v. d. Ham, P. Sielakus, B. Kende, J. Hoogcarspel, Mr. Dr. B. J. Stokvis, G. Geelhoed, H. Gortzak, A. C. Koenen en W. van Apeldoorn.

De belangrijkste onderwerpen, welke door de sprekers werden behandeld, waren, na een herdenking van prominente figuren uit de arbeidersbeweging als Donela Nieuwenhuis, Troelstra, Henri Polak, Lou de Visser en David Wijnkoop: de verkiezingsstrijd de zeeliedenstaking, Indonesie en de grondwetswijziging, als gevolg waarvan dienstplichtige militairen naar Indie worden uitgezonden.

De redevoeringen kenmerkten zich door vrijwel gelijklopende aanvallen op met name genoemde Ministers, waaruit kan worden afgeleid, dat hiertoe instructies waren uitgegaan van het Politiek Bureau. De critiek op de Ministers richtte zich tegen de functies, welke zij in het particuliere leven hadden vervuld bij industriële ondernemingen, welke aard de goedkeuring der C.P.N. niet kan wegdragen, als oliemaatschappijen, scheepvaart-ondernemingen, een kunstzijde-cencern, enz. De bedoeling was duidelijk: staatsdienaren, welke de eerste plaatsen innemen en geschoold zijn in kapitalistische ondernemingen, zijn niet in staat de belangen van de arbeiders te behartigen. Aan dergelijke aanvallen op eenige Ministers wordt ook een belangrijke plaats ingeruimd in een brochure van de C.P.N., getiteld "Rood heeft de Toekomst", welke voor de verkiezingen is verschenen.

Eenige sprekers betuigden wederom hun groote waardeering voor de prestaties van de Sovjet-Unie in den oorlog, anderen vroegen aandacht voor de actie tegen de Franco-regeering in Spanje.

Na afloop van eenige samenkomsten werden collecten gehouden ten bate van de stakende zeelieden en het comité "Vrij-Spanje".

Het is opgevallen, dat over het algemeen de stadsbeelden op 1 Mei weinig verschil vertoonden met die van andere dagen. In alle bedrijven werd normaal gewerkt en in de arbeiderswijken was slechts sporadisch een roode vlag uitgestoken, zelfs de huizen van bekende C.P.N.-leden waren niet van een vlag of ander ornament voorzien. Het dragen van roode tulpen kwam zoo goed als niet voor. Volgens ingekomen berichten uit het Zuiden van het land waren de C.P.N.-leden aldaar geïnstrueerd, dat ter gelegenheid van de 1 Mei-viering niet mocht worden gevlagd en alles diende te worden vermeden, waaraan de Roomsche-Katholieke bevolking aanstoot zou kunnen nemen, zulks in verband met de toen op

handen

handen zijnde verkiezingen.

Met betrekking tot het op 1 Mei voortzetten van de werkzaamheden in de bedrijven werd er door verscheidene sprekers op de bijeenkomsten de nadruk op gelegd, dat dit niet het gevolg was van een bevel van den Minister-President, maar dat dit uitsluitend geschiedde uit vrijen wil, om te toonen, dat het den Communisten ernst was met den opbouw van het land.

Culturele Bureaux

De bijeenkomsten van de C.P.N. worden meer en meer opgeluisterd door het optreden van tooneel-, muziek- en zanggezelschappen. Daartoe zijn overal in het land "Culturele Bureaux" opgericht, districts- en afdeelingsgewijs georganiseerd, waarmee de C.P.N. beoogt de massa te winnen, en wel in de eerste plaats door het versterken van den band tusschen het dagblad "De Waarheid" en zijn lezers. Niet alleen worden politieke bijeenkomsten door amusementsgezelschappen opgeluisterd, ook organiseren de culturele Bureaux bij voorkeur op Zondagochtenden zgn. "cultuur-ochtenden", waar amusementsorkesten, cabaretartisten, zangers, enz. optreden of Russische films worden vertoond. De gezelschappen, welke daar optreden zijn b.v. het G.G.-cabaret onder leiding van Jan Musch (lid Commissie van Aanbeveling van het A.N.J.V.), Eddy Walis en zijn orkest, Het Vrije Tooneel "De Lantaarn" onder leiding van Jan Lemaire Jr. en het Radio-Kariteiten Revue gezelschap van Sylvain Poons.

Behalve het organiseren van de ontspanningssamenkomsten door de Culturele Bureaux, bestaat de werkzaamheid der C.P.N. op cultureel gebied in het bijebrengen van artisten in groepeerings, die voor de C.P.N. propagandistisch van nut kunnen zijn. In de eerste plaats moet hierbij gedacht worden aan het gemengd Haagsche Arbeiders Zangkoor "Morgenrood", dat bij vrijwel alle groote vergaderingen der C.P.N. optreedt en ook wel eens zelfstandig een uitvoering heeft gegeven. Van "Morgenrood" is op 11 April jl. een oproep uitgegaan aan alle arbeiderszangkoren, die niet bij den Nederlandschen Bond van Arbeiders Zangverenigingen zijn aangesloten, om tot een landelijke samenwerking te komen!

Voorts bestaat sedert October 1945 een kinderzangkoor voor kinderen van 8 t/m. 14 jaar en sedert November 1945 een Arbeiders Symphonie Orkest (A.S.O.) "De Waarheid".

De muzikale leiding van dit orkest en van "Morgenrood" berust bij Jos van Leeuwen te 's-Gravenhage.

Op toneelgebied wordt de C.P.N. actief door het doen oprichten van dilettanten-tooneelgezelschappen onder den naam van "De Waarheid" of "De Vonk".

Ook schilders, teekenaars, beeldhouwers en schrijvers heeft de C.P.N. voor propaganda-werkzaamheden bijeen weten te brengen. In 1945 heeft zich een aantal teekenaars en reclameschilders vereenigd tot een Communistisch Kunstenaars Collectief, dat o.a. alle reclame in dienst van de propaganda aan bepaalde artistieke eischen zou laten voldoen.

Ten bate van het verkiezingsfonds van de C.P.N. heeft een aantal

aantal Amsterdamsche beeldende kunstenaars een tentoonstelling van hun werken georganiseerd, welk voorbeeld door eenige Haagsche kunstenaars is gevolgd.

Als een der belangrijkste communistische figuren in de kunstenaarswereld moet worden beschouwd de letterkundige Theun de Vries schrijver van den roman "De Vrijheid gaat in 't Rood gekleed". Van hem verscheen een "appèl aan de kunstenaars en intellectueelen" in het propagandablad van de C.P.N. "Voorwaarts" van Mei 1946, waarin hij het standpunt der C.P.N. ten opzichte van het Nederlandsche intellect en de Nederlandsche kunst uiteenzette. Hij stelde in het vooruitzicht, dat de communisten die omstandigheden willen scheppen, waardoor volksleven en cultuurleven niet als twee gescheiden sferen bestaan, maar elkaar doordringen en verrijken en stelde de verwerkelijking van deze plannen mede afhankelijk van de wijze, waarop de cultuurdragers hun stem bij de verkiezingen zouden uitbrengen.

Wie-
ags-
opagan-

tijdens

De verkiezingspropaganda heeft door het geheele land op orde-lijke wijze plaats gevonden. Zoals gebruikelijk is, werd scherpe critiek uitgeoefend op de Regeering en de andere partijen en moen de de C.P.N. zich te moeten beklagen over tegenwerking van R.K.-zijde in het Zuiden van het land bij het huren van vergaderzalen (zgn. "Zaalafdrijving"), over het afscheuren van verkiezingsbil-jetten, het besmeuren daarvan en het verstoren van bijeenkomsten in de open lucht. Van geringe ordeverstoring is slechts te Breda gebleken ter gelegenheid van de 1 Mei-viering, toen aldaar/een communistische meeting voetzoekers werden afgestoken en vader-landsche liederen werden gezongen.

Ook in de reeds hiervoor genoemde brochure "Rood heeft de Toekomst" fulmineerde de C.P.N. tegen de Katholieken. Zij noemt daarin de Katholieke Volkspartij de partij van "De Witte Cel", daarbij doelende op een groep Katholieke jongeren, die onlangs een anti-communistische brochure heeft uitgegeven onder den titel "Hussert noch Moskou".

Op overdreven wijze wordt in de brochure "Rood heeft de Toc-komst" gezegd, dat "de geheine organisatie van Prof. Romme, "De witte Cel", ondergronds in het Westen des lands een haatcampagne organiseert tegen een deel van het volk." De brochure gaat voort: "En in het Zuiden wekt zij openlijk op tot gewelddadigheden te-gen de Socialistisch georenteerde arbeiders. Haar leiders roepen de bevolking op tot burgeroorlog. En reeds heeft deze campagne succes gehad. Deze strijders voor democratie, deze "tegenstanders van gewetensdwang, roepen de zaalhouders op aan de Partij van den Arbeid en de C.P.N. geen zalen ter beschikking te stellen. Als echte aanhangers van het kapitalistische dictatuur, gebruiken zij de "onaantastbaarheid" van het eigendom, om de vrijheid van meeningsuiting voor een groot deel der bevolking tot een aanflui-ting te maken.

"Zij scheppen in het Zuiden een progromstemming. De Socialistische arbeiders, die nog nauwelijks één jaar geleden onder voortdurend lijfsgevaar in de voorste rijen van den nationalen bevrijdings-strijd stonden, zijn in hun huizen niet meer veilig. Het ingooien van ruiten behoort daar blijkbaar tot de geijkte middelen van den strijd

strijd tegen de links georiënteerde bevolking."

In verband met de anti-communistische actie verdient nog vermelding de verspreiding in het Zuiden van het land van een stroombiljet, waarin o.m. gezegd wordt: "Ja, ja! om die richting in en goed links houden, dan ben je op den goeden weg om be-
donderd te worden."

"Tweede opvoering van het treurspel "Le D'erraad".

"Wat ons ontbinding der eerste tooneelgroep: N.S.B., is het werk overgenomen door een volgende troep: C.P.N.

"Niet met afbreken, niet met staken, niet met gekonkel, dus niet met communisme wordt Nederland gezond, maar door te werken in de lijn van hen, die in het verleden de goede richting wezen: onze Bisschoppen."

De uitgave van de brochure van De Witte C.1 "Musert noch Meslou" is van communistische zijde beantwoord met de verspreiding van een pamflet onder den titel "Musert noch Rome".

De verkiezingsbijeenkomsten van de C.P.N. werden druk bezocht. Vooral te 's-Gravenhage werd niets nagelaten om publiek te trekken. Zelfs werd het Residentie-orkest geëngageerd om een uitvoering te geven van Tschaykowsky's 5. Sinfonie en werd ter gelegenheid van een andere samenkomst vuurwerk afgestoken.

Te Amsterdam werd op 16 Mei een massa-meeting bezocht door 25 à 30.000 personen. Als attractie werd een gecostumeerde voetbalwedstrijd gespeeld, waarbij de elftallen respectievelijk "de vooruitgang" en "de reactie" voorstelden. Aan het eind van de meeting werd een gramfoonplaat gedraaid, waarop de stem van den in Duitschland overleden communist Louis de Visser was vastgelegd, toen hij 17 jaar geleden een verkiezingsrede uitsprak.

de lieden-
staking

De C.P.N. heeft gereageerd op de radio-rede van den Minister-President, uitgesproken op 16 Mei jl. en betrekking hebbende op de staking der zeelieden en havenarbeiders, welke geleid wordt door de E.V.C. De afdeling Dordrecht heeft het noodig geoordeeld in deze aangelegenheid openlijk partij te kiezen voor de E.V.C. en in pamfletten haar afkeuring uit te spreken over de houding der Regering. Op de pamfletten werd bekend gemaakt, dat de staking der zeelieden gericht is tegen de wijze, waarop met medewerking van de Regering arbeidsvoorwaarden worden opgelegd in strijd met elk democratisch begrip; dat de staking allermint een prestige-strijd is van de E.V.C. en dat de "voerder van de Partij van den Arbeid" door met wapengeweld te dreigen, poogde zich bij de reactie aan te bieden als de sterke man, die het gezag wil herstellen.

Ald. Nederl. Merkwaardig was, dat de communistische voorzitter van het Jeugdverbond hoofdbestuur van het Algemeen Nederlandsch Jeugdverbond (A.N.J.V.), A.D. Schoonenberg (zich noemende Fred Schoonenberg als vertegenwoordiger van een "algemeene" jeugdbeweging, zich candidaat heeft laten stellen voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer op de verkiezingslijst van de C.P.N. Het A.N.J.V.

dat

dat zich nooit méér heeft willen laten noemen dan een links ge-
oriënteerde vereeniging, heeft getracht deze manoeuvre als volgt
goed te praten: de vereeniging heeft een politiek programma, be-
vattende o.m. de eischen: verhooging van den leerplichtigen leef-
tijd tot 16 jaar, verplicht vakonderwijs voor het platte land tot
18 jaar; bij gebleken geschiktheid, van Staatswege bekostiging
der studie voor hooger onderwijs, enz. Dit programma is door het
hoofdbestuur van het A.N.J.V. gezonden naar de verschillende po-
litieke partijen met het verzoek om in haar verkiezingslijsten
een plaats in te ruimen voor een candidaat van het A.N.J.V. De
Katholieke Volkspartij zou hierop geantwoord hebben, dat op haar
lijst een candidaat van de R.K. Jeugdvereniging zou worden ge-
plaatst. De A.R.-partij en de Partij van den Arbeid zou niet ge-
antwoord hebben, maar de C.P.N. berichtte het A.N.J.V. dat zij
met het programma accoord kon gaan, en de tiende plaats van haar
verkiezingslijst beschikbaar stelde. Het zou thans juister ge-
acht kunnen worden, indien het Algemeen N.J.V. zich voortaan
openlijk Communistisch N.J.V. noemde.

manifest
de stu- De C.P.N. heeft zich in een afzonderlijk manifest gewend
denten ke studenten persoonlijk is toegezonden, de aandacht werd ge-
vestigd op een gedeelte van de beginselverklaring van de C.P.N.,
luidende:

"Om te komen tot de bevrijding van de menschheid van de
dictatuur van het kapitaal, abht de Communistische Partij van Ne-
derland noodzakelijk een uitbreiding van de democratie voor het
volk, voor de arbeiders, de boeren, de intellectueelen en het
geheel van al de werkende massa, naast een beperking van de vrij-
heid van uitbuiters en onderdrukkers van het volk".

Het manifest gaat voort met de vermelding, dat de C.P.N. zich
daarom tot de vooruitstrevende studenten richt, om hen te door-
dringen van het besef, dat een uitbreiding van democratie ook
voor intellectueelen en studenten een dringende en onafwijsbare
eisch is van dezen tijd. Het wijst er op, dat de hoge financi-
eële kosten, verbonden aan het volgen van een studie aan een Uni-
versiteit of Hooge School, het slechts aan enkele bevoorrechte
groepen van kapitaalkrachtigen mogelijk maken te studeeren en dat
daarom de eerste en belangrijkste eisch van de C.P.N. ten aanzien
van de studenten is: kosteloos hooger onderwijs, vergoeding van
kosten en loonderving, opdat ieder, die daartoe geschikt is be-
vonden, kan studeeren.

ommunis- Te Leeuwarden is in het najaar van 1945 een communistische
ischo sportclub opgericht, waarvan de leden Jiu-Jitsu en de bokssport
sportclub beoefenen in het gymnastieklokaal van de Gemeente H.B.S., dat de-
toe gehuurd werd door het A.N.J.V. Volgens verkregen inlichtin-
gen is het de bedoeling de clubleden zoonoedig te laten optreden
ter handhaving van de orde bij manifestaties.

Congres

Congres Belgische
Communistische
Partij

De Nederlandsche Communisten G. Wagenaar, H. Gortzak en B. van der Ham hebben als genoodigden deelgenomen aan het 3e Nationale Congres der Belgische Communistische Partij, dat van 30 Mei t/m 2 Juni 1946 te Brussel is gehouden.

Gerben Wagenaar is geïnterviewd door een journalist van "De Roode Vaan", het dagblad van de "Vlaamsche Communistische Partij". Nadat men hem gelukgewenscht had met het succes door de C.P.N. behaald ter gelegenheid van de verkiezingen, verklaarde hij, dat dit succes te danken was aan de ijver der propagandisten." Het Nederlandsche Volk weet wat de communisten in het verzet gepresteerd hebben. Onze eerlij en consequente strijd voor de belangen van het werkende volk vooral: ziedaar de oorzaak van onze goede uitslagen", zoo zeide hij. Hij verklaarde voorts, dat de C.P.N. aangeboden had om aan een nationale, democratische Regeering mede te werken, maar het weinig aannemelijk te achten, dat men dit zou aanvaarden. Hij stelde zich voor, dat de C.P.N. dan in een "gezonde oppositie" zou blijven.

Omtrent het ledenaantal der partij deelde hij mede, d dit 50.000 bedroeg.

Op Zondag, 2 Juni heeft Wagenaar het congres toege-
sproken. Hij had een geestdriftige ovatie in ontvangst te nemen. Hij sprak over het communistische verkiezingssucces in Nederland en uitte de verwachting, dat de C.P.N. na de gemeenteraadsverkiezingen in Amsterdam de sterkste vertegenwoordigers in den gemeenteraad zou hebben. Het Belgische congres noemde hij een staalbad voor de partij. Met betrekking tot de buitenlandse politiek zeide hij het volgende: "Wij zijn er van overtuigd, kameraden, dat Stalin de waarheid sprak, toen hij die onverbeterlijken Churchill toevoegde, dat wanneer zij opnieuw een oorlog tegen de Sovjet-Unie zouden ontketenen, dat zij dan evenals 26 jaar geleden tijdens den interventieoorlog, opnieuw verslagen zullen worden."

II. DE VRIJE KATHEDER.

Indien de vraag gesteld wordt of het weekblad "De Vrije Katheder" met de daaruit voortgesproten werkgroepen, schouwd moet worden als een mantelorganisatie der C.P.N., kan deze vraag bevestigend beantwoord worden, indien men onder mantelorganisatie verstaat die organisaties, waarin leden van de C.P.N. de leiding hebben, zonder dat hun partijlidmaatschap openlijk aan den dag treedt.

Het blad wordt uitgegeven door de uitgeverij "Republiker der Vrije Letteren", Keizersgracht 520 Amsterdam. Het verbergen doel van de "Vrije Katheder" is links georeïnteerde intellectueelen ongemerkt door den inhoud van het blad te beïnvloeden of geleidelijk bij de samenstelling van den inhoud te betrekken, en hen tenslotte naar de C.P.N. toe te voeren.

Men

Men heeft daarom deze "Vrije Katheder" voor gedachtenwisseling opgericht waar ieder debat onder leiding van communisten plaats heeft, die als leden van de redactie uiteindelijk het laatste woord hebben.

De Hoofredactie wordt gevormd door Mevrouw Mr. Petra E. Eldering te Amsterdam, lid van de C.P.N., naderhand secretaresse van de Juridische Commissie van het Wetenschappelijk Bureau der C.P.N., gescheiden echtgenote van den Amsterdamschen arts B.S. Polak, lid van de C.P.N.; Theun de Vries, letterkundige te Amsterdam, lid van de C.P.N., lid van den redactieraad van het maandblad "Politiek en Cultuur", lid der Commissie van Aanbeveling van het A.N.J.V.; A.T. Willebrands, chem.drs. te Amsterdam, lid der C.P.N., voorzitter van de Commissie voor Natuurwetenschappen van het Wetenschappelijk Bureau der C.P.N.

De redacteuren Dr. A. de Froe, Mevr. Mr. H.F. Kuiper-Talma Stheeman, Bertus van Lier, Dr. A.F. Mellius, Dr. H. Mooy, Mej. E.C.C. Schogt (laatstgenoemde is in januari 1946 uit de redactie getreden als gevolg van haar huwelijk met A.F. Willebrands voornoemd) zijn eveneens allen communisten.

Van de vaste medewerkers is een groot deel lid van de C.P.N.

Het beginselprogramma van de "Vrije Katheder", dat gepubliceerd is in het nummer van 13 December 1945, geeft weinig houvast voor een oordeel omtrent de politieke oriëntering van het blad. Het volgende wordt daaruit geciteerd:

"De V.K. wil zijn een vooruitstrevend democratisch orgaan. Dit houdt een oordeel in over onze vooroorlogse democratie, wier beperktheid daarin gelegen was, dat zij slechts een formeele, juridische gelijkgeroëchtigheid betoekende. Wij streven naar een democratische ordening, die zich uitstrekt over het geheele maatschappelijke leven, die ook het economische en sociale leven in haar werkingsfeer betreft.

Uitgaande van het inzicht, dat de menschelijke cultuur een eenheid vormt, waarvan het maatschappelijke leven het brandpunt is, ziet de V.K. het als zijn taak, alle vraagstukken, die zich bij den opbouw van onze na-oorlogse samenleving zullen voordoen, in hun sociale, politieke, maar evenzeer in hun wetenschappelijke en algemeen cultureele aspecten te bezien.

De V.K. acht het zijn taak het orgaan te zijn, waarin zich een levendige en ongedwongen discussie over deze problemen kan ontwikkelen, opdat hierdoor richting gegeven kan worden aan het alom geboren besef eener noodzakelijke vernieuwing van de structuur onzer samenleving. De V.K. stelt zich bovendien voor in deze discussies te wijzen op de wegen, die het Socialisme in dit opzicht biedt en dat wat reeds door het Socialisme bij het brengen van vernieuwing is tot stand gebracht, kritisch te beschouwen, opdat mede hierdoor de mogelijkheid wordt geschapen den voor West-Europa aangewezen weg te vinden om tot deze vernieuwing te komen."

Duidelijker is in dit opzicht een artikel van het redactielid

lid

Dr. A. de Froe, gepubliceerd op 18 Januari 1946. Hieruit wordt het volgende geciteerd:

" De Vrije Katheder weet en gevoelt zich vrij van partij-politiek zoo vrij, dat zij zelfs niet aarzelt, artikelen van partij-politieke strekking in haar kolommen op te nemen. De Vrije Katheder erkent het recht van elke bonafide partij, in dien zin, dat zij vertrouwt, dat de leden van die partij oprecht meenen, voor een goede zaak te strijden.

De Vrije Katheder ziet in, dat er voor elke partij gewichtige redenen zijn, om juist hùn program voor hetware te houden.

Bovendien staat de Vrije Katheder duidelijk voor oogen, dat er buiten en boven de partij-politieke programapunten vragen zijn van urgent en algemeen belang, waarover geen neeningsverschillen mogen blijven bestaan. Het confronteeren van verschillende geestesstromingen en het daarboven uitheffen van het algemeen geldende en belangrijke, vergt niet alleen een zekere beheersching van de eigen uitingen, maar vooral ook een vrijstaan van belangensferen, zij het van meer geestelijken, zij het van meer commercieelen aard. Het vrij zijn vandeze laatste, niet zelden zeer knellende banden, heeft de Vrije Katheder gemeen met de illegale pers, die in dit opzicht de kampioen is geworden van een geheel nieuwe persmoraal.

Van meer principieel belang is de beperking, die voortvloeit uit onze beginselverklaring. Wij willen niet medewerken aan de versterking van reactionnaire of star conservatieve invloeden. Het is best mogelijk, dat de Vrije Katheder tijdelijk wel eens wat eenzijdig aandooft. Zeker is dit te rechtvaardigen, waar het een eenzijdigheid van de overige pers compenseert. Zoo is het b.v. met Rusland. Dit groote Rijk is tijdens en voor den oorlog doodgezwegen of in een verkeerd daglicht gesteld. En ook thans wordt er niet steeds die aandacht aan besteed, die het verdient. Ook het communisme is, afgezien van de onaangename verschijnselen, waarmede het in zijn wordingsgeschiedenis gepaard gaat, een velermate belangrijk en leerzaam verschijnsel. Hier is op theoretische overwegingen een experiment uitgevoerd, dat zijn weerga niet heeft. De onaangename verschijnselen ontkennen wij niet en willen wij niet goedpraten, maar zou het veel zin hebben daar ons blad mee te vullen en doof en blind ons te houden voor de les, die de laatste decennia Russische geschiedenis ons leeren? Dat mogen anderen doen, als zij zoo dom willen zijn, wij zullen trachten enthousiasme te waken voor elke poging tot maatschappelijke vernieuwing, die geboren is uit weloverwogen gedachten. Overigens is het merkwaardig, dat er zoovele menschen zijn die communistisch denken, of belangrijke communistische inzichten deelen, die toch van communisme niets moeten hebben. Zoo ergens, dan is hier opheldering noodig. Wie zou willen ontkennen, dat het voor niet-communisten in hooge mate nuttig is, om de communistische leer te begrijpen, de eenige maatschappelijke leer, waarvan de principes consequent in praktijk worden gebracht en nog wel op reusachtige schaal. Maar evenmin mag ontkend worden,

dat

dat het voor vele communisten van groot belang zou zijn, zich eens grondig te verdiepen in de angsten en verlangens van hun tegenstanders. Wij moeten afleeren, om elkaar naar enkele uitingen te beoordeelen of te veroordeelen, om elkander uit de minste aanleiding te klassificeeren en te isoleren, om elkander louter als vijanden, als tegenstanders te zien, en te vergeten, hoe ontzaglijk veel wij gemeen hebben, en dat er vele wegen naar Rome, maar ook naar Moskou leiden."

Op 27 Juli 1945 had in de "Vrije Katheder" de eerste bekendmaking plaats van het vormen van "werkgroepen van De Vrije Katheder".

Op dezelfde wijze als indertijd rondom het nationaal-socialistisch georiënteerde, doch voor de capitulatie nog geen kleur bekennende weekblad "De Waag", zgn. "Waagkringen" werden gevormd, worden dan door een zgn. neutraal, doch in werkelijkheid uiterst links georiënteerd tijdschrift kernen van lezers gevormd. Terwijl echter bij "De Waag" zich onder de bestuurders en redactieleden ook personen bevonden, die - ondanks hun nationaal-socialistische sympathieën - besliste tegenstanders van de N.S.B. waren, is de leiding van "De Vrije Katheder" geheel in handen van bij de C.P.N. aangesloten personen.

De bedoeling van de werkgroepen was, naar werd aangeduid, dat elk dezer een apart politiek vraagstuk zou behandelen, terwijl door de leiding op 17 Augustus 1945 alvast de volgende vraagstukken ter behandeling werden opgegeven, waartoe evenzovele werkgroepen werden opgericht:

De wenschelijkheid van een plan-huishouding;

De houding t.o.v. Indie, het antisemitisme en het annexatievraagstuk;

De verhouding tusschen overheid en kunst;

De bevordering van de corporatieve gedachte;

De reorganisatie van de universiteit;

Op 1 October 1945 werd een conversatieclub voor de Russische taal als werkgroep ingelacht.

Het is duidelijk, dat de C.P.N. bij al deze problemen ten zeerste geïnteresseerd is. Men ziet in de eerste plaats, dat de C.P.N. hier niet bij de C.P.N. aangesloten intellectueelen - voor een deel buiten hun medeweten - betreft in werk ten gunste van de C.P.N. In de tweede plaats heeft tusschen deze intellectueelen en figuren uit de C.P.N. een geregeld contact plaats, waarbij de laatsten een leidinggevende positie innemen. In de derde plaats worden deze intellectueelen gewend aan de gedachte zich met leden van de C.P.N. in dezelfde organisatie te bevinden, terwijl zij in de vierde plaats, min of meer ombewust, ideeën van de C.P.N. zullen uitdragen.

III. REVOLUTIONNAIR-COMMUNISTISCHE PARTIJ.

De R.C.P. staat in de zeeliedenstaking geheel aan de zijde van de E.V.C. en voelt zich nauw verbonden met de stakende arbeiders. Zij ziet in deze staking "Den strijd tusschen een belangrijke kapitaalgroep enerzijds en de Eenheidsvakcentrale, de vakorganisatie van den strijdwil, verzetsgeest en vernieuwing op vakvereenigings-

vereenigingsgebied anderzijds." Gaarne had de R.C.P. gezien en zou zij nog gaarne zien - dat deze staking uitgroeide tot een algemeene werkstaking, al duurde zij slechts 24 uur en al zou zij beperkt moeten blijven tot de groote steden, waar de E.V.C. haars inziens een sleutelpositie inneemt.

Inde zee meent de R.C.P., dat het hoofdbestuur van de E.V.C. is tekortgeschoten en zij verwijt den Landelijken voorzitter B. Blokzijl en den Landelijken penningmeester van Wijngaarden, dat zij op het critieke moment naar Tsjecho-Slowakije zijn vertrokken ter bijwoning van een vakvereenigingscongres. Het hoofdbestuurslid A.C. Koenen zou te veel in beslaggenomen zijn geweest door verkiezingswerkzaamheden voor de C.P.N. De Minister-President zou van de tactische fout gebruik gemaakt hebben en het leger hebben ingezet, waarna Blokzijl verwarring stichtende voorstellen zou hebben gedaan, onder invloed van zijn partijgenooten, die de staking zoo snel mogelijk hadden willen liquideeren.

De tactiek van de R.C.P. komt hierop neer, dat zij tracht de arbeiders te overtuigen van den verfoeilijken invloed van de C.P.N. op de E.V.C., welker belangen ondergeschikt worden gemaakt aan de partijpolitiek.

Op 1 Juli 1946 zal de R.C.P. wederom een tijdschrift het licht doen zien onder den titel "De Roode October", zich noemde "theoretisch tijdschrift op den grondslag van het Marxisme - Leninisme".

Het zal nog niet in het Nederladsch ^{vertaalde} artikelen van Trotzky en resoluties van de IVE Internationale brengen en wordt uitgegeven bij de uitgeverij "Prometheus" te Amsterdam, waar ook de uitgave van het weekblad "De Tribune" verzorgd wordt.

Bij deze uitgeverij verschijnen o.m. / "Hun moraal en de onze" van L. Trotzky;

"Het Nationale vraagstuk";

"Nog eens weer over het wezen der U.S.S.R." van L. Trotzky;

"De spanning van de internationale tegenstellingen en vooruitzichten van de revolutie";

"Groepeerings in de communistische oppositie" van L. Trotzky.

Voorts importeert zij de Amerikaansche uitgaven van de "Pioneer Publishers", de uitgeverij van de Amerikaansche Trotzky-isten.

Het partijbestuur van de R.C.P. heeft aan de afdelingen voorgesteld het congres, dat in het voorjaar van 1946 zou worden gehouden uit te stellen tot Augustus. Het overweegt daarbij, dat de leiding der partij nog in vele opzichten "de algeheele zwakte der Trotzky-istische beweging in Nederland weerspiegelt en het een dringende plicht is voortdurend te onderzoeken op welke wijze verbetering in de leiding kan worden gebracht." Het nog niet voldoende functioneeren van de leiding heeft tot gevolg gehad, dat deze nog geen ontwerp-beginsel-programma en een programma van actie kon ontwerpen.

/de navolgende brochures:

De R.C.P. heeft in de groote steden 1 Mei-bijeenkomsten georganiseerd, waarvoor matige belangstelling was. Er werd door de sprekers medegedeeld, dat de partij de eenige in Nederland was, die anti-monarchistisch is. Er werd critick uitgeoefend op de C.P.N. en aangedrongen op uitbreidingen der stakingen.

Te Groningen is een afdeling van de partij opgericht, die 25 à 30 leden telt.

IV. VRIJE SOCIALISTISCHE VEREENIGING.

Ook de Vrije Socialistische Vereeniging heeft in de groote steden haar 1 Mei-bijeenkomsten gehouden. Deze waren beter bezocht dan die van de R.C.P. De sprekers wijdten betoogen aan de propaganda voor den strijd tegen de kerken, den staat en het militarisme en verklaarden zich tegen de doodstraf.

De Vrije Socialisten eischten geen verbreking van de betrekkingen met Franco-Spanje, want - zoo zeide een der sprekers - "Wij strijden tegen elk gezag."

Ten aanzien van de verkiezingen werden geen kandidaten aanbevolen.

In het Noord-Hollandsche dorp Oost-Grafdijk is een manifest verspreid, gericht aan de "Moeders en vrouwen van Nederland", waarin wordt verzocht te beletten, dat militairen naar Indie worden uitgezonden. Er wordt getracht lijsten met handteekeningen te verkrijgen, teneinde een petitionnement aan de Regeering te kunnen zenden.

V. RUDOLF ROCKER-STICHTING.

Door deze Stichting werd op 1 Mei jl. te Amsterdam een slecht bezochte bijeenkomst gehouden, waar de geschiedenis van het socialisme werd besproken en de ontevredenheid over den huidige toestand tot uiting kwam.

De aanwezigen werden opgewekt om zich te onthouden van het uitbrengen van hun stem voor de verkiezingen, aangezien men niet iets wilde bereiken door middel van politiek of godsdienst, maar zelf de sociale verbeteringen wilde aanbrengen door middel van bedrijfsraden.

De naam der stichting is inmiddels gewijzigd in dien van "Federatie van Vrije Socialistten." Het bestuur der stichting heeft getracht nauwe betrekkingen aan te knopen met de Vrije Socialistten Vereenigingen, teneinde tot een fusie te komen. Tot nu toe is dit niet gelukt, maar het streven daarnaar blijft bestaan. In afwachting van de nauwere samenwerking is de naam der stichting reeds veranderd. Dit kwam tot uiting tijdens een landelijk congres, dat door de stichting te Amsterdam werd gehouden op 1 en 2 Januari jl.

Tegenover de E.V.C. en de C.P.N. werd een afwijzende houding aangenomen. Het bezwaar tegen de C.P.N. was, dat deze partij aan den leiband van Rusland liep, terwijl de E.V.C. een mantelorganisatie van de C.P.N. werd genoemd.

IV. EENHEIDSVAKCENTRALE.

De E.V.C. in in Mei 1946 vrijwel uitsluitend actief geweest, met berekking tot de zeelieden-staking te Amsterdam en Rotterdam, welke is uitgebreid met een havenarbeidersstaking en kleinere stakingen in zg. "besette"bedrijven, als de Wester-Suiker-raffinaderij te Amsterdam. De actie voor de D.U.W.-arbeiders, waarvan de E.V.C. groote verwachtingen had, is hierbij geheel op den achtergrond geraakt.

Gebleken is, dat er vrij nauwe samenwerking bestaat tusschen de E.V.C. en het "Eenheidssyndicaat", een gelijksoortige vakorganisatie in België, welke in Antwerpen zeer actief is; in deze stad hebben meermalen besprekingen tusschen vertegenwoordigers van de E.V.C. en het E.S. plaats gehad, met het gevolg, dat ook daar moeilijkheden ontstonden bij het lossen van Nederlandsche schepen.

Op 3 Mei 1946 werden te Antwerpen door het Eenheidssyndicaat, Afdeling Zeelieden, strooibiljetten uitgegeven, uit den inhoud waarvan het volgende geciteerd wordt:

"De Nederlanders doen dan ook een beroep op de solidariteit van alle arbeiders en zeevarenden in andere landen, om zich met de Eenheidssyndicisten aaneen te sluiten en het in Nederland uitgebroken conflict met alle macht te ondersteunen. De Antwerpsche haven heeft voor de Hollandsche reeders en havenbaronnen altijd een groote rol gespeeld en andersom de Hollandsche havens voor de Antwerpsche scheepvaartmaatschappijen altijd als operatieterrein is gebruikt geworden, om daardoor de conflicten te breken. In Holland wordt nu bewezen, dat de bourgeoisie geen schip meer bemant, geladen of gelost kan krijgen, want ook de dokwerkers zijn uit solidariteit in staking gegaan. Kameraden, havenarbeiders en zeevarenden van Antwerpen, weest perant en laat dus ook de Hollandsche schepen, zooals het s.s. "Zaamstroom", dat naar hier op weg is, ook hier geen bemanning krijgen, dokwerkers houdt een oog in het zeil voor wat betreft het lossen en laden."

Terzelfdertijd werden te Antwerpen ook strooibiljetten van de Eenheidsvakcentrale onder de havenarbeiders uitgedeeld. Blijkens ingekomen berichten zijn laatstgenoemde biljetten in België ingevoerd door Klaas Wildeboer, wonende te Rotterdam, Breede Hilledijk 223.

Op voren genoemden datum had te Antwerpen een strikt geheim vergadering plaats van het Eenheidssyndicaat. Alleen zeelieden op vertoon van hun zeemansboekje hadden toegang. Ongeveer 30 personen waren aanwezig.

De Vlaamsche communist Frans van den Brande, wonende te Antwerpen, lanceerde op 7 Mei 1946 een manifest aan de havenarbeiders van Antwerpen, dat onder de dokwerkers verspreid werd. In dit manifest wekte hij den indruk, dat de Antwerpsche zeelieden unaniem besloten hadden, om onder geen voorwaarde op Nederlandsche schepen te monstereen. Hij doelde hierbij op de vergadering van 3 Mei 1946 waar slechts ongeveer 30 personen aanwezig waren. In hetzelfde manifest werden de Antwerpsche havenarbeiders aangezet niet te werken op Nederlandsche of Spaansche schepen en werden zij opgeroepen tot het vormen van comité's van actie.

Op 10 Mei 1946 werd door de havenarbeiders te Antwerpen ge-
weigerd.

weigerd het Nederlandsche schip "Van der Capellen" te lossen. Als agitators werden de reeds genoemde Frans van den Brande en ook zijn broer Petrus van den Brande, wonende te Deurne (B.), opgemerkt. Gedurende de volgende dagen werd de actie voortgezet en gelukte het den agitators het werk stil te leggen op de schepen m.s. Kuwi, s.s. Jobshaven en s.s. Blommersdijk.

De Belgische Transportarbeidersbond heeft op de staking gereageerd met het uitgeven van een manifest, waarin de staking werd veroordeeld. Het eindigde met de woorden: "Geef alleen gevolg aan de ordewoorden van Uw bond en laat U niet op sleeptouw nemen door enkele onrustzaaiers."

Inmiddels werd ook gestaakt op het Spaansche s.s. "Rio de Carrinas", terwijl in de volgende dagen de staking werd uitgebreid tot het Nederlandsche s.s. "Aalsum".

Opgemerkt werd, dat van het Nederlandsche s.s. "Amstelkerk" drukwerken werden verspreid, uitgaande van het Eenheidssyndicaat, Afd. Zeelieden.

Er kan geen twijfel bestaan, dat de staking te Antwerpen is uitgebroken ingevolge instructies van de Eenheidsvakcentrale aan het Eenheidssyndicaat. Dat ook de Vlaamsche Communistische Partij haar steun aan de staking geeft, wordt bevestigd door het feit, dat haar agitators, de gebroeders van den Brande zeer actief zijn.

In "De Roode Vaan" het dagblad van de Vlaamsche C.P. verscheen een artikel van H.J.L. van Aerschot, wonende te Antwerpen, waarin gezegd wordt: "Het standpunt der Kommunistische partij is duidelijk. Bravo, Antwerpsche drukwerkers! Geen Hollandsche of Franco-schepen gelost!"

Leidende figuren bij de staking in Nederland zijn A. van den Berg, voorzitter van de bedrijfsgroep "transport" der E.V.C. te Rotterdam, F. Schotting, voorzitter van de bedrijfsgroep "Haven" der E.V.C. Rotterdam, H. Danc, voorzitter van de bedrijfsgroep "Zeelieden" van de E.V.C. te Vlissingen, W. Smit, Secretaris der E.V.C. te Rotterdam, D. Kleinsma, voorzitter van de bedrijfsgroep "transport" te Amsterdam en de landelijke voorzitter der E.V.C. B. Blokzijl.

Hoewel de staking noch de sympathie van de bevolking in het algemeen heeft, noch van de zeelieden in het bijzonder, en de kasmiddelen der E.V.C. weinig toereikend zijn gebleken om de staking voldoende te steunen, heeft zij zich onder druk van de communisten geleidelijk uitgebreid. Onder de werkwilligen bestaat een zekere schroom om aan het werk te gaan, welke mogelijk veroorzaakt wordt door vrees voor represailles in den vorm van gewelddadigheden tegen hun persoon en hun woning. Het strenge toezicht, o.m. gehouden door militairen in de havenkwartieren schijnt niet gemist te kunnen worden. Ongeregeldheden van enig belang hebben zich echter niet voorgedaan.

Het stopzetten van de verstrekking van suiker heeft de C.P. aanleiding gegeven, hieruit politieke munt te slaan. Zij heeft bij

het

het bekendmaken van den uitslag der verkiezingen te verstaan gegeven, dat het niet verstrekken van suiker aan de bevolking moet worden opgevat als een manoeuvre van de Regeering, om stemming te maken tegen de E.V.C. en de communisten, op wie in verband met de zeelieden- en havenarbeidersstaking de schuld van het suikertekort was geworpen.

Ten aanzien van de fusie tusschen E.V.C. en N.V.V. blijven zich moeilijkheden voordoen, juist als gevolg van de stakings-tactiek van de E.V.C., waarmede men zich in het N.V.V. niet kan vereenigen. Verwacht kan worden, dat deze bezwaren niet spoedig zullen zijn op te heffen.

De Unie van Verkeer van de drie samenwerkende Transportarbeidersbonden heeft in een vergadering te Rotterdam getracht de staking te doen beeindigen door tot de stakers het woord te laten richten door J. van Meulen, voorzitter van den Centralen Bond van Transportarbeiders en door A. Kupers, voorzitter van het N.V. Beiden keurden de staking af en adviseerden den arbeiders het werk te hervatten. Van de zijde der E.V.C.-leden werd den sprekers het houden van de redevoeringen door interrupties zeer bemoeilijkt.

Den volgenden dag werd wederom een vergadering gehouden door de drie samenwerkende transportarbeidersbonden, waar vrijwel alleen vaste arbeiders van bij de haven betrokken bedrijven aanwezig waren.

Bij stemming door handopsteking werd besloten het werk te hervatten, doch bij de aanneemlokalen zetten weinige arbeiders door, als gevolg van de activiteit van de E.V.C.-posters en vrouwen van stakers. De staking duurde dan ook onverminderd voort.

Uit scheepvaartkringen is vernomen, dat men te Amsterdam zeer tevreden is over het verloop der werkzaamheden in de Amsterdamsche haven.

Te Amsterdam wordt de staking in E.V.C.-kringen als verloren beschouwd.

In de stad Groningen zijn op 20 Mei jl. stakende zeelieden uit Amsterdam en Rotterdam aangetroffen, die de bedoeling hadden, de Groningers in hun actie te betrekken. In den namiddag werd door stakers gepost voor het Geventelijk Arbeidsbureau en bij het wervingsbureau voor de kleine vaart en werd getracht zeelieden te bewegen niet te monsteren voor de kustvaart. De Groninger Kustvaart omvat ongeveer 1200 personen, waarvan plm. 1000 zijn aangesloten bij de Centrale van Kleine-Vaart-personeel, een onderafdeeling van het N.V.V. De leider der Centrale heeft een antal leden van de Centrale naar het Arbeidsbureau gezonden, om de propaganda der stakers tegen te werken, waarna dezen zijn vertrokken.

De Groningsche afdeeling van de E.V.C. steunt de staking met gelden, verkregen op steunlijsten, en met levensmiddelen.

Tor gelegenheid van een onlangs te Arnhem gehouden openbare vergadering van de E.V.C., bleek, dat de woordvoerder aldaar, B. Blokzijl zeer welwillend stond tegenover den Minister-

President,

President. Blokzijl deelde mede, dat hij met dezen Minister een onderhoud had gehad van 2 1/2 uur en een inzicht had gekregen in de moeilijkheden, waarmee de Regeering te kampen had. Volgens den spreker had de Minister de E.V.C. tijdens het onderhoud de facto erkend. Dezelfde welwillende houding bleek ook uit een "Extra bulletin" van de Rotterdamsche stakingsleiders, waarin werd gezegd, dat "een bemiddelingspoging van Minister Saermerhorn door de reactie was verhinderd." In het onderhoud van den Minister - President met Blokzijl zou nl. overeenstemming zijn bereikt over de volgende punten:

1. Na de opheffing van de staking zouden onmiddellijk de besprekingen geopend worden over het nieuwe contract, waaraan ook de E.V.C. zou deelnemen.
2. Voordat overeenstemming was bereikt, zou de eerste verlaging van 25 gulden van den oorlogstoeslag niet toegepast worden.
3. Geen enkele rancunestregel tegen zeelieden en havenarbeiders zou worden toegepast.

Den volgenden dag zou de Minister-President aldus het bulletin "zich genoodzaakt hebben gezien aan de E.V.C. mede te deelen, dat zijn pogingen door de halstarrige houding van de reactionnaire elementen en bestuurders van den Centralen Bond, waren mislukt."

Hoewel de situatie reeds enkele malen zoo was, dat het scheen alsof de staking beeindigd zou worden, kan men niet aan den indruk ontkomen, dat men in de kringen der stakers - hoewel stakingsnoot - door nog korten tijd vol te houden erkenning van de E.V.C. hoopt te verkrijgen.

Aandacht verdient het optreden van de afdeling Alkmaar van de E.V.C., welke op 19 Mei 1946 onder de te Alkmaar gelegeerde militairen een pamflet verspreid heeft, dat een opruiende inhoud had. Den militairen werd daarin medegedeeld, dat zij als stakingsbrekers zouden worden ingezet. De tekst van het pamflet luidde verder:

"Dit mag niet gebeuren. Daarom roepen wij U op tot het vormen van een soldaten-raad, met welks overleg gij U zult solidariseeren met Uw kameraden, de zeelieden en havenarbeiders!

Soldaten kent Uw plicht."

Tegen de verspreiders is door de plaatselijke Politie proces-verbaal opgemaakt. De indruk, welke het pamflet op de militairen heeft gemaakt, was onbeteekenend.

VII. COMMUNISTENBOND SPARTACUS.

De Communistenbond Spartacus kan zich niet vereenigen met de stakingstactiek van de E.V.C. Het weekblad Spartacus haalt een artikel aan, dat verscheen in "De Waarheid" van 30 April 1946 en waarin de passage voorkomt: "Wij hebben getracht de zeeliedenstaking, welke reeds meer dan 4 weken duurt, zooveel mogelijk te localiseeren. Wij willen met alle kracht medewerken aan den opbouw van ons zwaar getroffen land."

Spartacus

Spartacus verdiept zich niet in de vraag of de poging der communisten tot localiseeren van de staking oprecht gemeend is, maar zegt, dat de E.V.C.-leiding er niet onbekend mee kan zijn, dat een dergelijke staking niet te localiseeren is, zonder deze kapot te maken. Het gevolg van het localiseeren zou zijn, dat de staking te lang zou duren en de steunkas uitgeput zou raken.

De meening van Spartacus is, dat groote deelen van het productieapparaat stilgelegd moeten worden en de publieke opinie ten gunste van de stekers moet zijn beïnvloed, voordat de "heerschende klasse" aan de eischen zal toegeven.

In een ander artikel in "Spartacus" komt tot uiting, dat de Spartacisten de zeelieden-en havenarbeidersstaking in betekenissen verre zien uitgaan boven de gewone loonacties. Het blad zegt, dat het conflict dieper ligt, omdat, zouden de oogenblikkelijke eischen der arbeiders worden ingewilligd, de arbeidsvoorwaarden ook bij het inwilligen van de eischen onvoldoende zouden blijven. Wat "Spartacus" als het belangrijkste ziet, is het recht van de arbeiders om door middel van stakingen hun levenspeil te verdedigen en te verbeteren, welk recht - aldus "Spartacus" - de bezittende klasse hun tracht te ontnemen.

De organisatie van den samenhang in de actie van verschillende bedrijven acht "Spartacus" een noodzakelijkheid en blad meent, dat reeds duidelijk gebleken is, dat deze organisatie niet aan de E.V.C. kan worden overgelaten, maar dat de arbeiders zelf in handen moeten nemen.

Spartacus-lezers hebben de meening geuit, dat het blad te veel en te heftig critiek op de Sovjet-Unie uitoefende, hetgeen schadelijk voor het socialisme zou zijn, aangezien ook de bezittende klasse onder leiding van "Amerikaansch-Engelsche kapitalisten" een heftiger anti-Rusland campagne zou voeren.

"Spartacus" acht dit laatste juist, maar voegt er bij, dat de Spartacisten in Rusland nu eenmaal geen socialistisch land zien, doch een land, waar een "nieuwe uitbuitende klasse" is ontstaan, die het beheer over de productiemiddelen en over de organen van het heele maatschappelijke leven aan zich getrokken heeft en een vorstelijk leven leidt ten koste van millieonen arbeiders.

Van 3 t/m. 11 Augustus 1946 wordt door den Spartacus-bond een zomerkamp gehouden te Leersum.

VIII. DE POLEN IN NEDERLAND.

Onder de Polen in Limburg is meer eenheid ontstaan. Zoowel de Zaremba-groep als de Bond van R.K. Poolische Vereenigingen in Nederland (zie overzicht no. 3, Hoofdstuk XII) staan thans onvoorwaardelijk achter de Poolische regering in Londen.

Tegenover deze groepen staan degenen, die de Warschau-regering erkennen. De leiding van laatstgenoemde groep berust thans hoofdzakelijk bij Frans Orpel, geboren te Pleszew (P.) 7 October 1892, mijnwerker, wonende te Heerlen; Johan Brzeskot, geboren te Recklinghausen 18 Februari 1898, mijnwerker, wonende te Eygelshoven,

en Thomas Kowalski, geboren te Altroba (P.) 1 December 1887, gepensionneerd mijnwerker, wonende te Eygelshoven.

De hier te lande wonende Polen zijn eenigen tijd bevreesd geweest, dat het voor hen nadeelige gevolgen zou hebben, indien zij zich van de Warschau-regeering afwendden. Zij zijn er thans van overtuigd, dat de in Nederland wonende Polen, die de wetten van dit land hebben geëerbiedigd, niet bevreesd hoeven te zijn voor uitleiding naar het buitenland, indien hun eventueel de Poolse nationaliteit zou worden ontnomen, zoodat de rust onder hen is teruggekeerd.

IX. JOEGO-SLAVIERS IN NEDERLAND.

De Joego-Slaviërs zijn voor het grootste deel aanhangers van Tito. De opbouw van Joego-Slavië heeft onder hen een punt van bespreking gevormd en het moet niet uitgesloten worden geacht, dat verscheidenen van hen Nederland zullen verlaten om in hun vaderland te gaan werken.

X. SOCIAAL-DEMOCRATISCH CENTRUM.

Door een aantal leden van de Partij van den Arbeid is het initiatief genomen, om op 27 en 28 April 1946 in het Concertgebouw te Amsterdam een landelijke conferentie te houden, om te komen tot het oprichten van een Sociaal-Democratisch Centrum binnen de genoemde partij.

De initiatiefnemers beoogen in de Partij van den Arbeid een milieu te scheppen en te handhaven, waarin principieele socialistische actief werkzaam kunnen zijn, om door verbreiding van de sociaal-democratische beginselen de strijdbaarheid der nieuwe socialistische beweging te vergrooten en haar ideologie te verdiepen.

Tot de initiatiefnemers behooren o.a. Engelbertus Bouwman, journalist, wonende te Haarlem. Hij was in 1940 secretaris-penningmeester van het N.A.S. en voorzitter van de Federatie van Transportarbeiders; Drs. H. Bovenkerk te Haarlem, redacteur van het weekblad "De Vlam", lid van den stichtingsraad van "De Vonk"; Dr. J.C. Brandt Corstius, leeraar aan het stedelijk Gymnasium te Utrecht, hoofdbestuurslid van het Humanistisch Verbond, lid van het Comité "Vrij-Spanje"; Ds. J.J. Buskes te Amsterdam; Hendrika Alida de Korte, gehuwd met A.E. Fransman, schoonheidsspecialiste te Amsterdam, secretaresse van het dagelijksch bestuur der stichting "De Vonk", redactrice van "De Vlam"; Adolf Lankester, zeeman, wonende te Volzen; hij was voor Mei 1940 bestuurder van het N.A.S., voorzitter der afd. Amsterdam van de Federatie van Transportarbeiders en bestuurslid van de R.S.A.P.; kort na de bevrijding trad hij als spreker op in vergaderingen van de E.V.C.; Dr. P.J. Meertens te Amsterdam, secretaris der Academie van Wetenschappen, redactielid van "De Vlam", voorzitter van het Landelijk Comité van Actie tegen de doodstraf, lid van het dagelijksch bestuur der Stichting "De Vonk"; W. Ronijn te

Utrecht

Utrecht, redacteur van "De Vlam", lid van de stichtingsraad van "De Vonk"; Dirk Schilp, te Amsterdam, rechtskundig adviseur; hij was voor Mei 1940 bestuurslid van het N.A.S. als vertegenwoordiger van den Federatieven Bond van Personeel in Overheidsdienst, van welken bond hij voorzitter was.

XI. DE INDRUK VAN DEN UITSLAG DER VERKIEZINGEN IN HET ZUIDEN

De politieke vergaderingen, welke voor de verkiezingen in het Zuiden des lands werden gehouden, hebben slechts matige belangstelling getrokken. Naast echter de resultaten van de Tweede Kamer-verkiezingen bekend waren geworden, is het publiek zich meer voor de politieke verhoudingen gaan interesseeren en de winst van de C.P.N. en het beneden de verwachtingen blijven van het door de Partij van den Arbeid behaalde stemmen-aantal werden druk besproken.

Het voldoening is de aanwijzing van Z.E.Dr. Beel als Kabinet-formateur ontvangen. Het demissionnaire Kabinet zijn wel verdiensten toegekend, doch de bevolking der Zuidelijke provincies heeft haar bezwaren tegen de haars inziens naar absolutisme neigende maatregelen der Regeering niet verheeld.

Bij de Katholieke bevolking is eenige ongerustheid ontstaan tengevolge van de ook bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten gebleken invloed der Communisten. Het terugvallen van de Partij van den Arbeid heeft echter voldoening gewekt.

XII. MIJNSTREEK.

De resultaten der actie voor nieuwe arbeidskrachten in de mijnen zijn goed waar te nemen. De productie is stijgende en men kan zeggen, dat teekenen zijn te bespeuren van het winnen van den kolenslag.

De mijnwerkers, die blijk gaven van ongerustheid over hun pensioenregeling, zijn over het algemeen tevreden met de voorloopige invoering daarvan. "De Waarheid" acht dezen voorloopigen maatregel een belangrijken stap in de goede richting, doch legt er den nadruk op, dat nog niets vaststaat en dat de definitieve oplossing van de voor de kolenproductie zoo belangrijke zaak, er nog steeds niet is. Het blad meent dan ook, dat "waakzaamheid het parool moet blijven".

18 Juni 1946.

OVERZICHT

der op de C.P.N. uitgebrachte stemmen ter gelegenheid van de verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Aagtekerke	350	-	-	XII
Aalsmeer	5944	286	4.81	XI
Aalten	6437	25	0.39	IV
Aardenburg	1791	27	1.51	XII
Aarle-Bixtel	1393	8	0.6	I
Abbokerk	492	19	3.86	X
Abbenbroek	396	88	22.22	VIII
Abcoude	1725	14	0.8	XIII
Achtkarspolen	8305	488	5.88	XIV
Achttienhove	399	9	2.26	XIII
Adorp	813	16	1.97	XVI
Aduard	1147	22	1.92	XVI
Akersloot	2170	89	4.1	X
Alblasserdam	3865	143	3.7	VIII
Alem c.a.	591	2	0.34	I
Alkemade	3124	8	0.26	VII
Alkmaar	20097	2681	13.34	X
Almelo	20587	4198	20.39	ZV
Almkerk	2073	3	0.14	I
Alphen a/d Rijn	10001	228	2.28	VII
Alphen en Riel	1452	1	0.07	II
Ambij	1121	12	1.07	XVIII
Ameide	989	-	-	VIII
Ameland	1275	34	2.67	XIV

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Amerongen	1738	21	1.21	XIII
Amersfoort	27676	3636	13.14	XIII
Ammerstol	617	148	24.-	VII
Ammerzoden	1399	2	0.15	IV
Amstenrade	1073	65	6.06	XVIII
Amsterdam	430052	128989	30.-	IX
Andel	583	-	-	I
Andijk	2255	374	16.59	X
Angerlo	1459	6	0.41	IV
Ankeveen	390	45	11.54	XI
Anloo	2861	278	9.72	XVII
Anna Paulowna	2859	640	22.39	X
Apeldoorn	41739	1968	4.72	III
Appeltern	1701	4	0.24	IV
Appingedam	3888	688	17.7	XVI
Arcen en Velden	1891	24	1.27	XVIII
Arkel	746	22	2.94	VIII
Arnhem	1442	19	1.32	XII
Arnhem	51778	5164	9.97	III
Asperen	934	5	0.54	VIII
Assen	11281	946	8.39	XVII
Assendelft	3261	806	24.72	X
Asten	3412	11	0.32	I
Avenhorn	777	54	6.95	X

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen O.P.N.	%	Kieskring:
Avereest	5389	61	1.13	XV
Axel	3523	16	0.45	XII
Baarderadeel	2858	100	3.5	XIV
Baarland	481	35	7.28	XII
Baarle-Nassau	1636	6	0.36	II
Baarn	8352	578	6.92	XIII
Baexen	663	-	-	XVIII
Baflo	1581	29	1.89	XVI
Bakel en Mil- heeze	1883	6	0.32	I
Bakenburg	278	2	0.72	IV
Barendrecht	3519	51	1.45	VIII
Barneveld	8860	192	2.17	III
Barradeel	4222	168	3.98	XIV
Barsingerhorn	1187	326	27.47	X
Barwoutswaarder	393	1	-	VII
Bathem	1167	26	2.23	XV
Bedum	3556	31	0.87	XVI
Beegden	495	-	-	XVIII
Beek	3310	45	1.36	XVIII
Beek (N.B.)	1867	2	0.11	II
Beek en Donk	1508	8	0.53	I
Beemster	3189	340	10.66	X
Beers	1025	1	0.1	I
Beerta	2022	1057	52.28	XVI
Beesd	1429	17	1.18	IV

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Beesd	2445	22	0.9	XVIII
Beets	291	17	5.84	X
Beilen	4659	120	2.58	XVII
Belfeld	1094	8	0.73	XVIII
Bellingwolde	3358	695	20.7	XVI
Bomelen	151	-	-	XVIII
Bemmel	3796	31	0.82	IV
Bennebroek	1387	29	2.09	XI
Benschop	1046	1	0.09	XIII
Benthuizen	586	2	-	VII
Bergambacht	1912	98	5.13	VII
Bergen (N.H.)	3977	302	7.59	X
Bergen (L.)	3640	27	0.74	XVIII
Bergendervleyt	963	6	0.62	XVIII
Bergen op Zoom	13609	325	2.39	II
Bergeijk	1726	21	1.22	I
Bergh	5868	24	0.41	IV
Bergharen	933	1	0.01	IV
Berghen	1268	4	0.32	I
Bergschenhoek	1577	48	3.04	VII
Berkel-Inschot c.a.	1377	5	0.36	II
Berkel en Rodenrijs	2541	6	0.24	VII
Berkenwoude	483	7	1.43	VII
Berkhout	1692	49	2.89	X
Borlioum	1923	10	0.52	I

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Best	2762	12	0.43	I
Bouningen	1773	10	0.56	IV
Bouslohem	911	32	3.51	IV
Beverwijk	13026	2794	26.06	XI
Bierum	2350	73	3.11	XVI
Biervliet	1154	81	7.02	XII
Biggekerke	421	11	2.61	XII
Het Bildt	5030	612	12.17	XIV
de Bilt	9445	380	4.02	XIII
Bingelrade	307	4	1.3	XVIII
Bladel en Netersol	1448	-	-	I
Blankenham	282	6	2.13	XV
Blaricum	1345	243	18.07	XI
Bleiswijk	1336	7	0.52	VII
Bleskensgraaf	602	1	0.18	VIII
Bloemendaal	8992	434	4.83	XI
Blokker	1309	24	1.83	X
Blokzijl	831	31	3.73	XV
Bocholtz	1437	63	4.38	XVIII
Bodegraven	3561	21	0.59	VII
Boekel	2038	2	0.1	I
Bolsward	3672	209	5.69	XIV
den Bommel	937	2	0.21	VIII
Borculo	3264	65	1.99	III
Borger	5155	311	6.03	XVII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Borgh	423	1	0.24	XII
Borgharen	547	5	0.91	XVIII
Born	1667	12	0.72	XVIII
Borne	5784	425	7.36	XV
Borsselo	812	6	0.74	XII
Boskoop	4291	130	3.03	VII
Boxmeer	3356	34	1.01	I
Boxtel	5841	63	1.08	II
Bovenkarspel	1534	31	2.02	X
Brakel	959	8	0.83	IV
Brandwijk	493	2	0.41	VIII
Breda	41170	1010	2.45	II
Breskens	1211	88	7.27	XII
Breukelen- Nijenrode	1846	32	1.73	XIII
Breukelen- St. Pieters	570	16	2.81	XIII
Brielle	2038	149	7.31	VIII
Broekhuizen	500	-	-	XVIII
Broek in Waterland	926	48	5.18	X
Brouwershaven	697	8	1.15	XII
Bruinisse	1113	9	0.81	XII
Brummen	5871	261	4.45	III
Brunssum	7476	1161	15.53	XVIII
Budel	2429	8	0.33	I
Bunde	828	14	1.68	XVIII
Bunnik	1237	29	2.34	XIII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen O.P.N.	%	Kieskring:
Bunschöten	3004	3	0.1	XIII
Buren	1080	8	0.74	IV
Bussum	17020	1411	8.29	XI
Buurmalsen	1123	9	0.81	IV
Cadier en Koor	558	4	0.71	XVIII
Cadzand	569	36	6.33	XII
Callantsoog	553	159	28.75	X
Capelle a/d IJssel	3590	78	2.17	VII
Gastricum	3676	348	9.47	X
Chaam	1119	-	-	II
Clinge	1484	22	1.48	XII
Coevorden	3758	88	2.34	XVII
Cothen	558	2	0.36	XIII
Culemborg	5741	486	8.47	IV
Cuyk e.a.	2503	26	1.04	I
Dalen	2118	19	0.9	XVII
Dalfsen	4320	24	0.55	XV
Dantumadeel	7655	259	3.39	XIV
Deil	1239	9	0.73	IV
Ambt Delden	2158	30	1.39	XV
Stad Delden	1929	38	2.-	XV
Delft	31151	3454	11.09	XVIII
Delfzijl	5674	1676	29.54	XVI
Denekamp	3358	59	1.75	XV
Deventer	22362	5467	2.44	XV

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Diepenheim	1128	23	2.04	XV
Diepenveen	4044	162	4.-	XV
Doorn	3243	80	2.47	XIII
Driebergen- Rijsenburg	5902	150	2.54	XIII
Dordrecht	36738	5065	13.79	VIII
den Dungen	1180	2	0.17	I
Dourne	6257	17	0.27	I
Didam	3533	10	0.28	IV
Diemen	2102	218	10.37	XI
Diessen	894	-	-	II
Diever	1553	30	1.93	XVII
Dinteloord	2117	27	1.22	II
Dinther	1104	1	0.1	I
Dinxperlo	1929	20	1.03	IV
Dirksland	1739	15	0.86	VIII
Dodewaard	1164	13	1.12	IV
Doesburg	2802	52	1.85	IV
Doetinchem	9522	442	4.64	IV
Dokkum	2999	74	2.47	XIV
Domburg	807	40	4.96	XII
Dongen	5228	16	0.31	II
Doornspijk	2788	17	0.61	III
Dowiaerstal	3152	61	1.94	XIV
Dreischor	617	4	0.65	XII
Dreumel	1337	21	1.58	IV

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Driewegen	378	1	0.26	XII
Drunen	2484	5	0.20	I
Druten	3297	13	0.40	IV
Dubbeldam	2900	91	3.14	VIII
Duiven	2119	9	0.42	IV
Duivendijke	241	2	0.83	XII
Dussen	1823	20	0.11	I
Dwingeloo	1760	34	1.93	XVII
Echt	5114	52	1.02	XVIII
Echteld	1747	28	1.60	IV
Edam	4910	203	4.13	X
Ede	21166	514	2.43	III
Eelde	2263	226	9.99	XVII
Eemnes	1066	86	8.07	XIII
Eenrum	1496	74	4.95	XVI
Eerloo	513	14	2.73	XVIII
Eersel	1648	-	-	I
Eethen	1286	-	-	I
Egmond aan Zee	1514	158	10.44	X
Egmond binnen	1298	12	0.93	X
Eibergen	5362	27	0.5	III
Eindhoven	61579	2966	0.48	I
Elburg	1445	2	0.14	III
Elkerzee	309	2	0.65	XII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Ellemeet	254	4	1.57	XII
Ellerwoutsdijk	323	4	1.24	XII
Elleloo	943	4	0.42	XVIII
Elst	4949	47	0.95	IV
Emmen	22313	2437	10.83	XVII
Empel en Meerwijk	351	-	-	I
Engelen	319	2	0.63	I
Enkhuizen	5496	303	5.51	X
Enschede	52004	12093	23.25	XV
Epe	9029	275	3.05	III
Ermelo	9798	184	1.88	III
Erp	1612	-	-	I
Esch	431	-	-	II
Est en Opijnen	529	9	1.74	IV
Etten-Leur	5441	12	0.22	II
Everdingen	528	6	1.14	VIII
Ewijk	1553	9	0.58	IV
Eygelshove	1797	254	14.13	XVIII
Eijsden	2026	20	1.-	XVIII
Ezinge	1065	25	2.35	XVI
Ferwerderadeel	4702	73	1.55	XIV
Finsterwolde	1762	987	56.02	XVI
Francker	4531	501	11.06	XIV
Franckeradeel	2656	144	5.42	XIV

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Pijnaart en Hoijningen c.a. Gaasterland	2443	2	0.08	II
Gameren	3350	32	0.96	XIV
Gasselte	1025	3	0.30	IV
Geertruidenberg	1899	229	12.06	XVII
Geervliet	1535	6	0.39	II
Geffen	612	53	0.88	VIII
Geldermalsen	957	2	0.21	I
Geldrop	2697	85	3.15	IV
Geleen	5354	103	1.18	I
Gemert	7821	511	6.53	XVIII
Gendringen	3972	11	0.28	I
Gendt	5446	13	0.24	IV
Genemuiden	1879	28	1.49	IV
Gennep	1774	25	1.46	XV
Geule	1936	101	5.22	XVIII
Giessen	874	13	1.5	XVIII
Giessen- Nieuwkerk	275	-	-	I
Giessendam	585	1	0.17	VIII
Gieten	2185	95	4.35	VIII
Gieethoorn	2013	90	4.47	XVII
Gilze en Rijen	1379	278	20.-	XV
Goederede	4921	57	1.16	II
Goes	650	4	0.62	VIII
	6930	145	2.09	XII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Goirle	3010	35	1.16	II
Goor	2847	367	12.89	XV
Gorinchem	8550	669	7.84	VIII
Gorssel	5692	354	6.22	III
Gpuda	19370	2110	10.89	VII
Gouderak	1031	14	1.36	VII
Goudriaan	330	8	2.42	VIII
Goudswaard	738	1	0.14	VIII
Graam en Langendam	878	6	0.83	XII
Graft	645	146	22.64	X
Gramsbergen	2404	27	1.12	XV
Grathem	796	-	-	XVIII
Grave	2173	53	2.44	I
's-Gravendeel	2707	23	0.81	VIII
's-Gravenhage	274486	36801	13.41	VI
's-Gravenland	860	43	5.-	XI
's-Gravenmoer	688	7	1.02	II
's-Gravenpolder	711	3	0.42	XII
's-Gravenzande	3839	77	2.01	VIII
Grevenbicht	940	13	1.38	XVIII
Groeda	1463	33	2.26	XII
Groenlo	2398	7	0.29	III
Groesbeek	4714	97	2.06	IV
Grondsveld	1073	-	-	XVIII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Groningen	69890	12052	17.25	XVI
Groot-Ammers	851	2	0.24	VIII
Grootebroek	2137	55	2.57	X
Grootegast	4048	110	2.72	XVI
Grubbenvorst	1427	11	0.77	XVIII
Grijpskerke	425	8	1.88	XII
Grijpskerk	2013	7	0.35	XVI
Gulpen	1613	38	2.36	XVIII
Haaften	1458	8	0.55	IV
Haaksbergen	5202	90	1.73	XV
Haamstede	944	7	0.74	XII
Haaren (N.B.)	1226	4	0.33	II
Haarlem	82979	12309	14.83	XI
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	1796	154	8.57	XI
Haarlemmermeer	17189	1627	9.46	XI
Haarzuilen	238	-	-	XIII
Haastrecht	1273	19	1.49	VII
Haelen	1370	15	1.09	XVIII
Hagestein	440	1	0.23	VIII
Halsteren	3401	52	1.53	II
den Ham	3919	211	5.38	XV
Haps	824	2	0.24	I
Hardenberg	9451	110	1.16	XV
Harderwijk	5473	106	1.94	III

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Hardinxveld	3677	261	7.1	VIII
Haren	6087	435	7.15	XVI
Harenkarspel	1773	115	6.49	X
Harlingen	5808	808	13.91	XIV
Harmelen	1268	1	0.79	XIII
Haskerland	5265	319	6.06	XIV
Hasselt	1167	10	0.85	XV
Hatten	2900	279	9.62	III
Havelte	2026	30	1.48	XVII
Hazerswoude	2503	22	0.88	VII
Hedel	834	13	1.56	IV
Heel en Panheel	1303	9	0.69	XVIII
Heemskerk	2550	154	6.04	X
Heemstede	11699	549	4.69	XI
Heenvliet	644	198	30.75	VIII
Heer	2866	118	4.11	XVIII
's-Heerabskerke	2784	11	0.40	XII
Heerde	5428	55	1.01	III
's-Heerenhoek	704	3	0.43	XII
Heerenveen	12257	3080	25.13	XIV
Heerewaarden	507	6	1.18	IV
Heerhugowaard	2715	89	3.25	X
Heerjansdam	703	37	5.26	VIII
Heerlen	24429	2896	11.44	XVIII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen O.P.N.	%	Kieskring:
Heesch	1675	6	0.36	I
Heeswijk	937	1	0.11	I
Heeze	1817	1	0.06	I
Hei- en Boeikop	399	3	0.75	VIII
Heilo	4860	343	7.06	X
Heinenoord	1118	11	0.98	VIII
Heinkenszand	1150	3	0.26	XII
Heino	1669	5	0.3	XV
Hekelingen	547	26	4.75	VIII
Hekendorp	375	3	0.8	VII
Helden	3744	4	0.1	XVIII
Den Helder	15004	1275	8.49	X
Hellendoorn	8804	197	2.24	XV
Hellevoetsluis	547	26	4.75	VIII
Helmond	14992	978	6.52	I
Helvoirt	1279	5	0.39	II
Hemelumer-Olde- phaart en Noordwolde	2766	26	0.94	XIV
Hemmen	124	1	0.8	IV
Hendrik Ido Ambacht	2739	54	1.97	VIII
Hengelo (G)	2833	27	0.95	IV
Hengelo	24228	3998	16.45	XV
Hennaarderadeel	2562	15	0.59	XIV
Hensbroek	533	48	9.01	X

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Berkelingen	478	1	0.21	VIII
's-Hertogenbosch	25412	1299	5.11	I
Herwen en Aerd	2597	23	0.90	IV
Herwijnen	964	3	0.31	IV
Heteren	2156	18	0.84	IV
Heukelen	911	7	0.77	VIII
Heumen	1401	4	0.29	IV
Heusden	1545	27	1.75	I
Heyten	802	7	0.87	XVIII
Heythuysen	1467	4	0.27	XVIII
Hillegom	6365	108	1.7	VII
Hilvarenbeek	2464	33	1.34	II
Hilversum	43883	5773	13.13	XI
Hindeloopen	526	44	8.37	XIV
Hoedekenskerke	808	4	0.50	XII
Hoek	1593	17	1.07	XII
Hoek van Holland	1446	53	3.67	VIII
Hoenkoop	782	-	-	XIII
Hoensbroek	6548	1185	18.1	XVIII
Hoewelaken	827	5	0.6	III
Hoeven	2250	7	0.31	II
Holten	2559	33	1.28	XV
Hontenisse	2907	13	0.45	XII
Hoofdplaat	649	13	2.-	XII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Hoog Blokland	451	1	0.2	VIII
Hooge en Lage Mierden	1125	3	0.27	I
Hooge en Lage Zwaluwe	2181	6	0.28	II
Hoogeloorn	1420	-	-	I
Hoogeveen	8579	443	5.16	XVII
Hoogezand	6902	1625	23.53	XVI
Hoogkarspel	1178	30	2.55	X
Hoogkerk	2339	239	10.22	XVI
Hoogland	1891	20	1.06	XIII
Hoogwoud	1330	118	8.87	X
Hoorn	7320	832	11.37	X
Hoornaar	411	4	0.97	VIII
Horn	1198	7	0.6	XVIII
Horssen	559	1	0.18	IV
Horst	4200	6	0.14	XVIII
Houten	1338	14	1.05	XIII
Huissen	2981	13	0.43	IV
Huizen	5763	212	3.68	XI
Hulsberg	896	33	3.57	XVIII
Hulst	2103	31	1.47	XII
Hummelo en Keppel	1783	43	2.41	IV
Hunsel	1335	4	0.3	XVIII
Hurwenen	306	9	2.94	IV
Huybergen	360	1	0.28	II

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen O.P.N.	%	Klaskring:
Kochengon	702	5	0.71	XIII
Koedijk	1103	179	16.23	X
Koewacht	1147	13	1.13	XII
Kollumerland	5055	88	1.74	XIV
Koog a/d Zaan	4017	1258	31.32	X
Kortenhoef	1108	76	6.86	XI
Kortgene	2263	26	1.15	XII
Koudekerk a/d Rijn	841	8	0.95	VII
Koudekerke	1073	11	1.03	XII
Krabbendijke	1453	23	1.58	XII
Krimpen a/d Lek	1810	117	6.46	VII
Krimpen a/d IJssel	3117	225	7.22	VII
Krommenie	3652	1329	36.39	X
Kruiningen	2469	33	1.34	XII
Kuinre	455	28	6.15	XV
Kwadijk	243	27	11.11	X
Landsmeer	2135	559	26.21	X
Langbroek	745	5	0.67	XIII
Langendijk	4469	437	9.78	X
Langerak	492	5	1.02	VIII
Lange Ruijge Weide	394	-	-	VII
Laren (Gld.)	3370	130	3.86	III
Laren (N.H.)	5177	517	9.98	XI
Leek	4380	183	4.18	XVI

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Idaarderadeel	3587	523	14.58	XIV
Ilpendam	1299	317	24.4	X
Itteren	310	2	0.64	XVIII
Jabeek	289	3	1.03	XVIII
Jisp	395	97	24.56	X
Jutphaas	5063	396	7.82	XIII
Kamerik	1052	2	0.19	XIII
Kampen	11511	227	1.98	XV
Kantens	1228	32	2.61	XVI
Kapelle	2174	16	0.74	XII
Kattendijke	645	4	0.63	XII
Katwoude	138	8	5.8	X
Katwijk	8606	129	1.5	VII
Kedighem	605	12	1.98	VIII
Kerkrade	16627	2685	16.14	XVIII
Kerkwerve	391	1	0.26	XII
Kerkwijk	720	3	0.42	IV
Kessol	950	2	0.21	XVIII
Kesteren	2183	17	0.78	IV
Klaaswaal	638	22	3.45	VIII
Klimmen	1087	17	1.57	XVIII
Kloetinge	1044	8	0.77	XII
Kleosterburen	1256	8	0.64	XVI
Klundert	2265	9	0.39	II

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen G.P.N.	%	Kieskring:
Loende	1092	-	-	I
Leens	2432	63	2.59	XVI
Leerbroek	448	6	1.32	VIII
Leerdam	4961	237	4.73	VIII
Leersum	1480	44	2.97	XIII
Leeuwarden	40318	4576	11.35	XIV
Leeuwarderadeel	2759	160	5.81	XIV
Leiden	45078	5676	12.59	VII
Leiderdorp	2114	28	1.32	VII
Leidschendam	4924	112	2.27	VII
Leimuiden	1082	14	1.29	VII
Lekkerkerk	2633	99	3.76	VII
Lemsterland	4140	605	14.61	XIV
Leusden	1494	46	3.08	XIII
Lexmond	973	4	0.41	VIII
Lichtenvoorde	4218	5	0.12	III
Liepde (N.B.)	1022	3	0.29	II
Lienden	2424	23	0.94	IV
De Lier	1766	4	0.23	VIII
Lieshout	1302	6	0.46	I
Limbricht	1209	5	0.41	XVIII
Limme	921	13	1.41	XVIII
Limmen	1390	96	6.91	X
Linschoten	934	18	1.93	XIII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Lisse	5085	49	0.97	VII
Lith	1564	2	0.13	I
Lochem	3646	756	20.74	III
Loenen	853	25	2.93	XIII
Loonalsloot	285	5	1.75	XIII
Loon op Zand	5798	9	0.16	II
Loosdrecht	2147	178	8.29	XIII
Lopik	2095	46	2.2	XIII
Loppersum	2215	42	1.9	XVI
Losser	7351	690	0.94	XV
Luyksgestel	618	-	-	I
Maarheeze	1563	5	0.32	I
Maarn	1183	75	6.34	XIII
Maarseveen	1169	70	5.98	XIII
Maarssen	2319	162	6.99	XIII
Maartensdijk	6127	318	5.19	XIII
Maasbracht	1200	5	0.42	XVIII
Maasbree	2545	-	-	XVIII
Maasdam	966	12	1.24	VIII
Maasdriel	2090	15	0.74	IV
Maasland	1674	1	0.06	VIII
Maasniel	2370	26	1.1	XVIII
Maassluis	5349	196	3.66	VIII
Maastricht	35198	2734	7.76	XVIII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Made o.a.	2723	9	0.33	II
Marken	776	10	1.3	X
Marum	3598	423	11.76	XVI
Margraten	677	1	0.15	XVIII
Markelo	3110	96	3.08	XV
Maurik	2333	61	2.61	IV
Modemblik	2395	316	13.2	X
Meeden	1073	144	13.42	XVI
Meerkerk	1059	19	1.8	VIII
Meerlo	1316	8	0.61	XVIII
Meerssen	3226	72	2.23	XVIII
Megen	979	2	0.2	I
Melick en Herkenbosch	1129	9	0.8	XVIII
Meliskerke	301	3	1.-	XII
Melissant	1022	-	-	VIII
Menaldumadeel	6238	467	7.49	XIV
Meppel	7828	486	6.21	XVII
Merkelbeek	691	15	2.17	XVIII
Meijel	1312	2	0.15	XVIII
Mheer	490	1	0.2	XVIII
St. Michels- gestel	2873	22	0.93	I
Middelburg	11576	660	5.7	XII
Middelharnis	2711	39	1.44	VIII
Middelie	296	18	6.12	X
Middelstum	1486	50	3.36	XVI

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Midwolda	2544	212	8.33	XVI
Midwoud	683	47	6.9	X
Mierlo	2968	58	1.95	I
Mill en St. Hubert	2869	12	0.41	I
Millingen	1585	30	0.19	IV
Moergestel	1375	3	0.22	II
Moerkappelle	501	2	0.4	VII
Molenaarsgraaf	299	1	0.33	VIII
Monnikendam	1486	136	9.15	X
Monster	5988	31	0.52	VIII
Montfoort	1107	6	0.54	XIII
Montfoort (L.)	726	3	0.41	XVIII
Mook en Middelaar	936	4	0.42	XVIII
Moordrecht	1492	11	0.74	VII
Muiden	1714	101	5.89	XI
Muntendam	1993	343	17.21	XVI
Munstergeleen	809	9	1.11	XVIII
Mijdrecht	2450	18	0.73	XIII
Mijnsherenland	1023	6	0.59	VIII
Naaldwijk	7561	29	0.38	VIII
Naarden	5670	298	5.26	XI
Nederhemert	570	5	0.88	IV
Nederhorst den Berg	1173	118	10.06	XI

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Nederweert	3565	2	0.06	XVIII
Neede	3605	158	4.38	III
Neer	1111	2	0.19	XVIII
Nibbixwoud	817	16	1.96	X
Nieuw-Beijer- land	883	1	0.11	VIII
Nieuwenhagen	2166	401	18.51	XVIII
Nieuw en St. Joostland	890	9	1.01	XII
Nieuw Ginnikon	2622	17	0.65	II
Nieuw Helvoet	1256	36	2.87	VIII
Nieuwenhoorn	962	62	6.44	VIII
N.Niedorp	834	132	15.83	X
Nieuwe Pekela	2743	457	16.63	XVI
Nieuwerkerk a/d IJssel	2097	28	1.34	VII
Nieuwe Schans	1038	414	39.89	XVI
Nieuwe Tonge	1111	5	0.45	VIII
Nieuwer Amstel	10362	522	5.04	XI
Nieuwerkerk	957	3	0.31	XII
Nieuwkoop	1780	6	0.34	VII
Nieuwland	334	5	1.5	VIII
Nieuwlekkerland	2078	66	3.18	VIII
N.Leusen	2063	5	0.24	XV
Niewolda	1029	89	8.65	XVI
Nieuwpoort	447	7	1.57	VIII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Nieuwstadt	632	4	0.63	XVIII
Nieuwveen	964	3	0.31	VII
Nieuwvliet	290	1	0.34	XII
Nieuw Vossemeer	788	2	0.25	II
Nigtevecht	402	22	5.47	XIII
Nisse	387	2	0.51	XII
Nistelrode	1667	6	0.36	I
Noorbeek	412	-	-	XVIII
Noordbelle	231	1	0.43	XII
Noordbroek	1099	233	21.2	XVI
Noorddijk	1351	137	10.21	XVI
Noordeloos	677	1	0.15	VIII
Noordgouwe	468	6	1.28	XII
Noord Oostelijke Polder	2074	379	18.27	XV
Noordwijk	6009	206	3.43	VII
Noordwijkerhout	3347	22	0.66	VII
Nootdorp	1016	3	0.3	VII
Norg	2258	89	3.94	XVII
Nuenen	2343	30	1.28	I
Nuland	727	1	0.14	I
Numansdorp	2304	26	1.12	VIII
Nuth	2105	98	4.66	XVIII
Nijeveen	838	6	0.72	XVII
Nijkerk	5974	106	1.77	III

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen.	Aantal stemmen C.P.N.	%	Kieskring:
Nijmegen	51240	3288	6.42	IV
Obbicht en Papenhoven	716	8	1.12	XVIII
Obdam	1008	18	1.77	X
Odoorn	5890	603	10.25	XVII
Odiijk	268	1	0.37	XIII
Oeffelt	724	1	0.14	I
Oogstgeest	5129	91	1.77	VII
Ohé en Laak	306	-	-	XVIII
Oirsbeek	1087	8	0.74	XVIII
Oirschot	3003	37	1.23	I
Oisterwijk	3875	34	0.88	II
Oldebroek	5379	48	0.89	III
Oldshove	1179	5	0.42	XVI
Oldekerk	1066	10	0.94	XVI
Oldemarkt	1603	27	1.68	XV
Oldenzaal	5714	100	1.75	XV
Olsbroek	493	5	1.01	XIII
Olst	3514	327	9.3	XV
Ommen	5081	24	0.47	XV
Onstwedde	9926	1114	11.22	XVI
Ooltgensplaat	1603	11	0.69	VIII
Oostburg	1379	38	2.76	XII
Oostdongeradeel	4308	18	0.42	XIV
Ooststelling- werf	8394	1514	18.04	XIV

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	KIESKRING:
Oost en West Souburg	2143	129	6.02	XII
Oosterhesselen	1617	38	2.35	XVII
Oosterhout	8801	32	0.36	II
Oosterland	976	7	0.7	XII
Oosthuizen	540	65	12.04	X
Oostkapelle	831	21	2.53	XII
Oostvoorne	2381	456	1.96	VIII
Oost West en Middelboers	882	-	-	I
Oostzaan	2476	840	33.93	X
Ootmarsum	905	4	0.44	XV
Ophemert	701	5	0.71	IV
Oploo	2263	4	0.18	I
Opmeer	334	10	2.99	X
Opperdoes	682	13	1.91	X
Opsterland	10836	2941	27.14	XIV
Oss	8427	124	1.47	I
Ossendrecht	1605	14	0.87	II
Oterleek	484	45	9.29	X
Ottersum	1229	14	1.14	XVIII
Ottoland	341	6	1.76	VIII
Oud Alblas	663	4	0.6	VIII
Oud Beijerland	3771	26	0.69	VIII
Ouddorp	2004	4	0.2	VIII
Oudelande	474	4	0.84	XII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	KIESKRING:
Oud- en Nieuw Gastel	3344	21	0.63	II
Oudenbosch	3080	10	0.32	II
Oudendijk (Z.H.)	279	48	17.21	X
Oudendoorn	480	55	11.46	VIII
Oudenrijn	658	6	0.91	XIII
O.Niedorp	768	31	4.04	X
Oude Pekela	3561	1001	27.34	XVI
Ouder-Amstel	2858	138	4.83	XI
Ouderkerk a/d IJssel	1779	28	1.58	VII
Oude Tonge	1527	20	1.31	VIII
Oude Water	1750	5	0.28	VII
Oudorp	1059	89	8.4	X
Oud Vossemeer	1144	11	0.96	XII
Ouwkerk	349	1	0.27	XII
Overasselt	1261	2	0.16	IV
Overslag	122	-	-	XII
Overzande	752	1	0.13	XII
Pannerden	698	3	0.43	IV
Papekop	218	-	-	VII
Papendrecht	2844	209	7.35	VIII
Peize	1331	242	18.18	XVII
Peursum	244	-	-	VIII
Philippine	582	4	0.69	XII
Pierhil	464	5	1.08	VIII

GEMEENTTE.	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	KIEZING:
Poederoyen	694	2	0.3	IV
Poortugaal	1469	68	4.62	VIII
Poortvliet	892	9	1.09	XII
Posterholt	1031	4	0.39	XVIII
Purmerend	3741	665	17.78	X
Putte	789	7	0.89	II
Putten	4718	260	5.51	III
Puttershoek	1279	9	0.7	VIII
Pijnacker	3708	41	1.11	VII
Maalte	5535	13	0.23	XV
Ramsdonk	3308	21	0.63	II
Rauwerderhem	1539	83	5.39	XIV
Ravenstein	2358	5	0.21	I
Reeuwijk	2502	99	4.-	VII
Renesse	483	7	1.45	XII
Renkum	10962	728	6.64	III
Renswoude	1047	12	1.15	XIII
Retranchement	412	10	2.43	XII
Reusel	1248	3	0.24	I
Rheden	16120	851	5.28	III
Rhenen	4839	128	2.65	XIII
Rhoon	1455	48	3.3	VIII
Ridderkerk	9103	145	1.59	VIII
Riethoven	395	-	-	I

GEDEENTE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	KIESKRING:
Rietveld	296	2	0.61	VII
Rilland-Bath	1233	12	1.--	XII
Ritthem	135	4	3.--	XII
Rockanje	1683	386	22.94	VIII
Roden	3359	406	12.09	XVII
Soermond	9168	337	3.68	XVIII
Roggel	1145	1	0.09	XVIII
Rolde	1777	25	1.41	XVII
Roosendaal en Nispen	13360	173	1.25	II
Roosteren	562	-	-	XVIII
Rosmalen	2927	15	0.51	I
Rossum	804	4	0.5	IV
Rotterdam	338723	62086	18.3	V
Rozenburg	1534	3	0.19	VIII
Rozendaal (Geld.)	261	4	1.53	III
Rucphen	4043	8	0.20	II
Ruinen	2543	74	2.91	XVII
Ruinerwold	1605	9	0.55	XVII
Ruurlo	2460	54	2.2	III
Ruwiel	310	-	-	XIII
Rijsaterwoude	358	-	-	VII
Rijnsburg	2605	3	0.12	VII
de Rijp	752	137	18.22	X
Rijsbergen	1392	3	0.22	II

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	KIESKRING:
Rijssen	5462	52	0.95	XV
Rijswijk.(N.B.)	365	-	-	I
Rijswijk (Z.H.)	12144	671	5.53	VIII
Sappemeer	3920	1401	35.74	XVI
Sassenheim	2466	10	0.41	VII
Sas van Gent	1650	58	3.52	XII
Schaesberg	3531	458	12.97	XVIII
Schagen	2525	305	12.08	X
Schalkwijk	742	7	0.94	XIII
Schallinkhout	329	30	9.12	X
Schayk	1699	1	0.06	I
Scheemda	3779	567	15.-	XVI
Schelluinen	249	6	2.41	VIII
Schermerhorn	625	42	6.72	X
Scherpenisse	717	10	1.39	XII
Scherpenzeel	1173	20	1.71	III
Schiedam	35429	4070	11.21	VIII
Schiermonnikoog	421	7	1.65	XIV
Schimmert	915	1	0.11	XVIII
Schinnen	1871	57	3.05	XVIII
Schinveld	1456	30	2.06	XVIII
Schipluiden	2088	13	0.62	VIII
Schoondijke	969	15	1.55	XII
Schoonebeek	1960	17	0.87	XVII

GEREENTE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	KIEZERING:
Schoonhoven	2576	53	2.06	VII
Schoonrewoerd	539	1	0.19	VIII
Schoorl	1616	301	18.63	X
Schijndel	4594	53	1.15	I
Serooskerke	970	5	0.52	XII
Sevenum	1733	3	0.17	XVIII
Simpelveld	1789	53	2.96	XVIII
St. Annaland	1329	8	0.60	XII
St. Geertruid	447	-	-	XVIII
St. Jansteen	1705	25	1.47	XII
St. Laurens	555	2	0.36	XII
St. Maarten	785	140	17.84	X
St. Maartensdijk	1365	7	0.51	XII
St. Odilienberg	664	2	0.3	XVIII
St. Oedenrode	4006	62	1.55	I
St. Pancras	836	73	8.73	X
St. Philipsland	1162	6	0.52	XII
Sittard	8301	319	3.84	XVIII
Sleen	2957	302	10.21	XVII
Slenaken	285	2	0.7	XVIII
Sliedrecht	7605	683	8.98	VIII
Slochteren	7079	801	11.31	XVI
Sloten	386	3	0.78	XIV

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	KIESKRING:
Sluis	1146	23	2.-	XII
Smallingerland	9578	1473	15.38	XIV
Smilde	3162	131	4.14	XVII
Sneek	9588	1019	10.63	XIV
Snelrewaard	290	2	0.69	XIII
Soest	10975	986	8.98	XIII
Someren	3370	3	0.09	I
Sommelsdijk	1992	7	0.35	VIII
Son en Breugel	1711	5	0.29	I
Spanbroek	999	25	2.5	X
Spraubeek	756	14	1.85	XVIII
Sprang Capelle	2912	21	0.72	I
Spijkenisse	1354	79	5.83	VIII
Stad aan 't Haringvliet	677	1	0.15	VIII
Stamproy	761	-	-	XVIII
Standaardbuiten	894	4	0.44	II
Staphorst	4229	61	1.44	XV
Stavenisse	784	7	0.90	XII
Stavoren	578	32	5.54	XIV
Stedum	1360	44	3.24	XVI
Steenbergen	5029	35	0.70	II
Steenderen	2031	10	0.49	IV
Steenwijk	3989	281	7.04	XV
Steenwijkerwold	3700	145	3.92	XV

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	KIESKRING:
Stein	2276	95	4.17	XVIII
Stellendam	975	11	1.13	VIII
Stevensweerd	633	5	0.79	XVIII
Stiphout	701	6	0.84	I
Stokwijk	1434	28	1.95	VII
Stoutenburg	798	13	1.63	XIII
Streefkerk	942	17	1.8	VIII
Strijen	2692	43	1.59	VIII
Susteren	2092	33	1.58	XVIII
Swalmen	2471	19	0.77	XVIII
Sybekarspel	772	41	5.31	X
Tegelen	5785	139	2.41	XVIII
Ten Boer	2972	164	5.52	XVI
Ter Aar	1953	3	0.15	VII
Terheyden	2247	8	0.36	II
Termunten	2181	487	22.33	XVI
Terneuzen	6800	243	3.57	XII
Terschelling	2047	47	2.3	XIV
Teteringen	943	5	0.53	II
Texel	5020	262	5.22	X
Tholen	1815	13	0.72	XII
Thorn	891	7	0.8	XVIII
Tiel	7501	306	4.08	IV
Tienhoven (Z.H.)	203	-	--	VIII
Tienhoven(U.)	309	1	0.32	XIII

GEMEENTE.	Total aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	KIESKRING:
Tieljerkster- adeel	9599	447	4.56	XIV
Tilburg	52529	3057	5.81	II
Tubbergen	5455	19	0.35	XV
Tult en 't Waal	306	1	0.33	XIII
Twisk	482	25	5.18	X
Ubach over Worms	2780	578	20.79	XVIII
Ubbergen	2739	9	0.33	IV
Uden	4258	20	0.47	I
Udenhout	2105	7	0.33	II
Uitgeest	2284	475	20.8	X
Uithoorn	2197	47	2.14	XI
Uithuizen	2529	316	12.5	XVI
Uithuizerneden	2905	106	3.65	XVI
Ulsstraten	551	5	0.91	XVIII
Ulrum	2205	124	5.62	XVI
Urk	2085	12	0.58	X
Urmond	1226	16	1.31	XVIII
Ursum	712	47	6.6	X
Usquert	1069	53	4.9	XVI
Utingeradeel	2903	449	15.47	XIV
Utrecht	91934	10250	11.04	XIII
Vaals	3778	522	13.82	XVIII
Valburg	3578	90	2.52	IV
Valkenburg (Z.H.)	544	4	0.74	VII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	KINDERTEN:
Valkenburg- Houthem	4575	88	1.92	XVIII
Valkenswaard	5624	47	0.84	I
Varik	610	2	0.32	IV
Veen	454	5	1.08	I
Veendam	7764	1045	13.45	XVI
Veenendaal	6439	156	2.42	XIII
Veere	621	3	0.48	XII
Veghel	4558	25	0.54	I
Veldhoven	4107	33	0.8	I
Veldhuisen	434	5	1.15	XIII
Velsen	20013	4289	21.43	XI
Venhuizen	1673	57	4.--	X
Venlo	19211	750	3.96	XVIII
Venray	6376	72	1.13	XVIII
Vessen	816	-	-	I
Vianen	2048	31	1.51	VIII
Vierlingbeek	2353	4	0.17	I
Vierpolders	527	98	18.6	VIII
Vinkeveen en Waverveen	2304	23	1.-	XIII
Vlaardingen	21900	1538	7.02	VIII
Vlagtwedde	7533	767	10.05	XVI
Vladder	1320	123	9.32	XVII
Vleuten	1958	15	0.77	XIII
Vlieland	380	10	2.63	XIV
Vlissingen	10123	1109	10.85	XII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	KIESSRIEG:
Vlist	253	6	2.37	VII
Vlodrop	755	5	0.56	XVIII
Vlijmen	3619	17	0.47	I
Voerendaal	2124	63	2.97	XVIII
Vogelwaard	2059	6	0.29	XII
Vollenhoven	2607	44	1.69	XV
Voorburg	18882	836	4.43	VII
Voorhout	1674	4	0.24	VII
Voorschoten	4353	75	1.75	VII
Voorst	8379	783	9.34	III
Vorden	2838	82	2.89	III
Vreeland	495	22	4.44	XIII
Vreeswijk	1510	31	1.30	XIII
Vries	3095	542	17.51	XVII
Vriezenveen	4877	156	3.2	XV
Vrouwenpolder	491	4	0.81	XII
Vught	7525	185	2.46	I
Vuren	973	3	0.30	IV
Waalwijk	6113	37	0.61	I
Waalre	2778	85	3.06	I
Waarde	536	6	1.12	XII
Waardenburg	985	22	2.23	IV
Waarder	471	-	-	VII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.F.	%	LIJSTRIJK:
Wadenoyen	1205	13	1.08	IV
Waddinxveen	4119	101	2.45	VII
Wageningen	8544	808	9.35	III
Wanheperveen	903	8	0.88	XV
Wanssum	502	-	-	XVIII
Warder	289	26	9.06	X
Wamel	3349	49	1.04	IV
Wanroy	1409	2	0.14	I
Warffum	1423	52	3.65	XVI
Warmenhuizen	1214	119	9.8	X
Warmond	1623	8	0.49	VII
Warnsveld	2451	104	4.24	III
Wassenaar	11544	297	2.57	VII
Waspik	1569	8	0.51	I
Wateringen	2571	7	0.26	VIII
Waterland- kerkje	299	3	1.-	XII
Wedde	2058	425	20.7	XVI
Weerselo	3659	11	0.3	XV
Weert	8410	65	0.77	XVIII
Weesp	4169	422	10.12	XI
Weesperkarspel	1824	93	5.1	XI
Wehl	1741	6	0.34	IV
Weidewormer	401	47	11.72	X
Welleskop	433	6	1.39	XIII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.F.N.	%	WIESSERING:
"emeldinge	1312	21	1.50	XII
de Werken en Sleewijk	2044	35	1.76	I
Werkendam	1767	57	3.23	I
Werkhoven	541	5	0.92	XIII
Wervershof	1879	16	0.85	X
Wessum	586	-	-	XVIII
Westbroek	622	11	1.77	XIII
Westdongerdoel	4115	95	2.31	XIV
Westdorpe	1136	20	1.75	XII
Westerbork	3105	76	2.44	XVII
Weststellingwerf	10547	1645	15.6	XIV
Westerhoven	383	-	-	I
Westervoort	1356	37	2.73	IV
West-Kapelle	1183	115	9.81	XII
Westmaas	526	2	0.38	VIII
Westwoud	684	16	2.34	X
Westzaan	1794	685	38.24	X
Weijlandsrade	359	2	0.55	XVIII
Wierden	7032	109	1.55	IV
Wieringen	3709	843	22.73	X
Wieringermeer	852	22	2.58	X
Wieringerwaard	814	163	20.03	X
Wildervank	5418	662	12.22	XVI
Willemstad	971	2	0.21	II

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	KIEZERING:
Wilnis	1244	10	0.8	XIII
Winschoten	8393	1660	19.77	XVI
Winsum	1585	18	1.07	XVI
Wittem	2381	33	1.39	XVIII
Wymbritseradeel	5101	68	1.11	XIV
Winkel	1292	349	27.01	X
Winterswijk	11026	377	3.42	IV
Wisch	5045	96	1.98	IV
Wissekerke	1985	16	0.81	XII
Woensdrecht	2037	14	0.87	II
Woerden	5078	95	1.87	VII
Wognum	1195	31	2.59	X
Wolphaartsdijk	1540	4	0.26	XII
Wonseradeel	6964	320	4.6	XIV
Workum	2128	29	1.35	XIV
Wormer	2877	702	24.4	X
Wormerveer	6029	2228	36.13	X
Woubrugge	1300	17	1.31	VII
Woudenberg	2086	38	1.34	XIII
Woudrichem	1089	30	2.75	I
Wouw	2567	23	0.86	II
Wijchen	3796	9	0.24	IV
Wijdenes	587	54	9.2	X
Wijhe	2857	52	2.17	XV

GEMEENTEN:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.V.	%	RIJSTRIJK:
de Wijk	1935	31	1.60	XVII
Wijk bij Duur- stede	1776	12	0.68	XIII
Wijk en Aalburg	1289	5	0.39	I
Wijnzanden	198	-	-	VIII
Wijlre	1145	9	0.79	XVIII
Yerseke	2490	88	3.53	XII
Ylst	770	15	1.95	XIV
IJsselmuiden	3285	15	0.46	ZV
IJsselstein	2543	17	0.67	XIII
IJzendijke	1420	39	2.74	XII
Zaamslag	2053	7	0.34	XII
Zaandam	23011	5591	29.51	X
Zaandijk	2441	823	33.72	X
Zaltbommel	2642	80	3.06	IV
't Zandt	1834	33	1.8	XVI
Zandvoort	4227	574	13.58	XI
Zeeuwsland	1516	-	-	I
Zegveld	607	1	0.16	XIII
Zeist	19775	1036	5.24	XIII
Zelhem	3427	30	0.87	IV
Zevenaar	3871	35	0.90	IV
Zevenbergen	4217	22	0.52	II
Zevenhoven	520	1	0.19	VII
Zevenhuizen	1582	23	1.46	VII

GELEENDE:	Totaal aantal stemmen	Aantal stemmen C.P.N.	%	LIJSTKRING:
Zierikzee	3785	41	1.08	XII
Zoelen	1333	20	1.50	IV
Zoetermeer	2926	27	0.95	VII
Zoeterwoude	2381	19	0.9	VII
Zonnomaire	450	4	0.87	XII
Zoutelande	453	-	-	XII
Zuid Beijer- land	1358	10	0.74	VIII
Zuidbroek	1480	482	32.57	XVI
Zuiddorpe	521	20	3.84	XII
Zuidhoorn	2007	83	4.14	XVI
Zuidland	1032	11	1.07	VIII
Zuidlaren	2937	255	9.05	XVII
Zuid-Noord Schermer	300	63	21.-	X
Zuidwolde	3224	67	2.08	XVII
Zuidzande	548	20	3.65	XII
Zuilichem	549	2	0.36	IV
Zuilen	11008	1313	11.93	XIII
Zundert	3691	26	0.70	II
Zutphen	11931	2269	19.02	III
Zwaag	1018	15	1.57	X
Zwammerdam	1292	13	1.01	VII
Zwartewaal	340	13	3.82	VIII
Zwartsluis	1712	27	1.58	XV
Zweeloo	1151	7	0.61	XVII

GEMEENTE:	Totaal aantal stemmen	-43 aantal stemmen C.F.N.	%	KIESRING:
Zvolle	24640	2313	9.38	XV
Zwoller- kerspel	5250	110	2.1.	XV
Zwijndrecht	5916	527	7.61	VIII
Zijpe	3149	421	13.37	X